

MAKRO AKADEMİ YAYINLARI

KPSS

DENEME SINAVI – 4 –

ÇÖZÜM KİTAPÇIĞI

1. TBMM başkanı seçilmek milletvekilliğini sona erdirmez.

Cevap: D

2. Yeni anayasa değişikliğiyle birlikte hâkimler savcılar kurulu artık 3 değil 2 daireden oluşur.

Cevap: B

3. 16 Nisan 2017 de halkoylamasıyla kabul edilen anayasa değişikliğiyle Hâkimler ve Savcılar Kuruluna TBMM'nin üye seçme usulüne ait şu değişiklikler yapılmıştır.

- Hâkimler ve Savcılar Kurulu on üç üyeden oluşur; iki daire halinde çalışır.
- Kurulun Başkanı Adalet Bakanıdır. Adalet Bakanlığı Müsteşarı Kurulun tabii üyesidir. Kurulun, üç üyesi birinci sınıf olup, birinci sınıfa ayrılmayı gerektiren nitelikleri yitirmemiş adli yargı hâkim ve savcılar arasından, bir üyesi birinci sınıf olup, birinci sınıfa ayrılmayı gerektiren nitelikleri yitirmemiş idari yargı hâkim ve savcılar arasından Cumhurbaşkanınca seçilir.
- Üç üyesi Yargıtay üyeleri, bir üyesi Danıştay üyeleri, üç üyesi nitelikleri kanunda belirtilen yükseköğretim kurumlarının hukuk dallarında görev yapan öğretim üyeleri ile avukatlar arasından Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından seçilir.
- Öğretim üyeleri ile avukatlar arasından seçilen üyelere, en az birinin öğretim üyesi ve en az birinin de avukat olması zorunludur.

MAKRO AKADEMİ

- Kurulun Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından seçilecek üyeliklerine ilişkin başvurular, Meclis Başkanlığına yapılır. Başkanlık, başvuruları Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyona gönderir. Komisyon her bir üyelik için üç adayı, üye tamsayısının üçte iki çoğunluğuyla belirler. Birinci oylamada aday belirleme işleminin sonuçlandırılmaması halinde ikinci oylamada üye tamsayısının beşte üç çoğunluğu aranır. Bu oylamada da aday belirlenemediği takdirde, her bir üyelik için en çok oyu alan iki aday arasında ad çekme usulü ile aday belirleme işlemi tamamlanır.
- Türkiye Büyük Millet Meclisi, Komisyon tarafından belirlenen adaylar arasından, her bir üye için ayrı ayrı gizli oyla seçim yapar. Birinci oylamada üye tamsayısının üçte iki çoğunluğu; bu oylamada seçimin sonuçlandırılmaması halinde, ikinci oylamada üye tamsayısının beşte üç çoğunluğu aranır. İkinci oylamada da üye seçilemediği takdirde en çok oyu alan iki aday arasında ad çekme usulü ile üye seçimi tamamlanır. (Yani en çok oyu alan aday seçilmiyor)
- Üyeler dört yıl için seçilir. Süresi biten üyeler bir kez daha seçilebilir.
- Kurul üyeliği seçimi, üyelerin görev süresinin dolmasından önceki otuz gün içinde yapılır. Seçilen üyelerin görev süreleri dolmadan Kurul üyeliğinin boşalması durumunda, boşalmayı takip eden otuz gün içinde, yeni üyelerin seçimi yapılır.

Cevap: E

ÇÖZÜMLER

4. YÖK üyeleri Anayasa Mahkemesi üyeliğine kendi üyeleri dışında aday göstermek zorundadır. Nitekim YÖK üyeleri Anayasa Mahkemesine üniversitelerden aday gösterir.

Cevap: C

5. İnsan Hakları Kurumu 5018 sayılı yasanın 2 numaralı ekli cetvelinde yer alan özel bütçeli bir kuruluştur. Kamu tüzel kişiliğine sahiptir.

Cevap: E

6. Özellikler;

- İl encümeni valinin başkanlığında toplanır.
- İl encümeni yedi üyeden oluşmaktadır. Genel Sekreter il encümenin üyesidir.
- İl Genel Meclisi, her yıl kendi üyeleri arasından **üç üyeyi** İl Encümeni üyesi olarak seçer
- Vali her yıl birim amirleri arasından İl Encümenine iki üye seçer.

Cevap: D

7. 4483 sayılı yasaya göre bir memurun yargılanabilmesi için önce soruşturma izni alınmalıdır. İzin vermeye yetkili merciler:

- İlçede görevli memurlar veya diğer kamu görevlileri hakkında kaymakam,
- Merkez ilçede görevli memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında görev yaptıkları ilin valisi,
- Başbakanlık ve bakanlıkların başkent, bağlı ve ilgili kuruluşlarında görev yapan memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında o kuruluşun en üst idari amiri,
- Bakanlar kurulu kararıyla veya bakanlıkların başkent teşkilatında görevli olup ortak kararla atanan memurlar ve diğer kamu görevlileri için ilgili bakan,
- Başbakanlık merkez teşkilatının aynı durumdaki personeli hakkında Başbakan,
- Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri hakkında Cumhurbaşkanlığı,
- Büyükşehir belediye başkanları, il ve ilçe belediye başkanları, büyükşehir, il ve ilçe belediye meclisi üyeleri ile il genel meclisi üyeleri hakkında İçişleri Bakanı,
- İlçelerde belde belediye başkanları ve belediye meclisi üyeleri hakkında ilin valisi,
- Köy ve mahalle muhtarları hakkında ilçelerde kaymakam ve illerde vali
- TBMM Genel Sekreteri ve yardımcıları hakkında TBMM Başkanı, soruşturma izni vermeye yetkili mercilerdir.
- Cumhurbaşkanlığında görevli memurlar ve diğer kamu görevli hakkında Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri, yetkilidir.

Cevap: B

8. Tanık ve yemin idari yargıda kullanılmaz.

Cevap: E

9. Kural olarak kamu tüzel kişiliği olmayan kuruluşlarda dava bağılı kamu tüzel kişiliği veya bakanlığa açılır. Ancak 659 sayılı KHK ile kabul edilen hüküm gereği "Diyanet işleri başkanlığı, MİT, Jandarma Genel Komutanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü, Sahil Güvenlik komutanlığı, Hazine müsteşarlığı" gibi kuruluşlarda dava husumetleri kamu tüzel kişiliği olmamalarına rağmen kendilerine yönlendirilecektir.

Cevap: A

10. Temel özellikler;

- Uygulanmakla etkisi tükenecek olan idari işlemlerin yürütülmesi, savunma alındıktan sonra yeniden karar verilmek üzere, idarenin savunması alınmaksızın da durdurulabilir.
- Yürütmenin durdurulması kararlarında idari işlemin hangi gerekçelerle hukuksa açıkça aykırı olduğu ve işlemin uygulanması halinde doğacak telafisi güç veya imkânsız zararların neler olduğunun belirtilmesi zorunludur.
- Yürütmenin durdurulması kararları teminat karşılığında verilir
- Kamu görevlileri hakkında tesis edilen atama, geçici veya sürekli görevlendirmelere ilişkin idari işlemler uygulanmakla etkisi tükenecek idari işlemlerden sayılmaz.
- Yürütmenin durdurulmasına dair verilen kararlar **on beş gün** içinde yazılır ve imzalanır.

Cevap: E

11. Çocuklar 18 yaşını doldurduklarında tam olarak cezai ehliyete sahip olmaktadır. Bu durum sağır ve dilsilerde 3 yaş eklenerek değerlendirildiğinden 21 yaş olarak değerlendirilmektedir.

Cevap: D

12. Fail düşmanına ateş edip yanında bulunan şahsa isabet kaydettiğinden olayda hedefte sapma söz konusudur.

Cevap: E

MAKRO AKADEMİ

13. Haksız Tahrik cezai sorumluluğu azaltan nedenlerden biri olup, isnat kabiliyetini yani kusur yeteneğini etkileyen hallerden biri değildir. Yaş küçüklüğü, akıl hastalığı, sağır ve dilsizlik, geçici nedenler, alkol ve uyuşturucu etkisi isnat kabiliyetini etkileyen hallerdir.

Cevap: B

14. Kanun yararına bozma yoluna Adalet Bakanlığı'nın istemi üzerine, Yargıtay İlgili Ceza Dairesine yapılır. İstinaf ve temyiz incelemesinden geçmeksizin kesinleşen kararlara karşı söz konusu olur. Süre sınırlaması yoktur.

Cevap: E

ÇÖZÜMLER

15. Disiplin hapsi kural olarak 3 aya kadardır. İstisnası duruşmanın düzen veya disiplinin bozulduğu hallerde 4 güne kadardır.

Cevap: C

16. Amirin emrini ifa; "Yetkili bir merciden verilip, yerine getirilmesi görev gereği zorunlu olan bir emri uygulayan sorumlu olmaz." Şeklinde dir. Emrin hukuka uygunluğunun denetlenmesi kanun tarafından engellenebilir. Kolluk mevzuatlarında bu duruma örnek teşkil eden düzenlemeler vardır.

Cevap: B

17. Manevi tazminat talep etmek kişiye sıkı sıkıya bağlı bir haktır. Bu nedenle, manevi tazminat istemi (talebi), karşı tarafça kabul edilmiş olmadıkça sağlararası işleme başkalarına devredilemez, mirasbırakan tarafından ileri sürülmüş olmadıkça mirasçılara geçmez (MK m.25/IV).

Cevap: A

18. "Ölümüne kesin gözle bakılmayı gerektiren durumlar içinde kaybolan" ve "cesedi bulunamamış olan" bir kimse gerçekten ölmüş sayılır (MK m.31). O yerin (kişinin nüfusa kayıtlı olduğu yerin) en büyük mülki amirinin emriyle kütüğe ölüm kaydı düşürülür (MK m.44/I). Buna ölüm karinesi denir.

Cevap: B

19. Medeni Kanunumuz "hakkın kötüye kullanılmasını korumaz"; diğer bir deyişle, hak sahibinin bu suretle elde etmek istediği sonuca erişmesine engel olur. Hakkın kötüye kullanılmasında, başka birinin zarar görmüş veya zarar görme tehlikesine maruz kalmış olması gerekir. Fakat bir hakkın kötüye kullanıldığını kabul etmek için failin kusurlu olması ve zarar verme kastının bulunmasına gerek yoktur. Hakkın kötüye kullanılması hâkim tarafından re'sen dikkate alınır.

Cevap: B

20. Başvuru sırasında, taraflar arasındaki taşınmaz mal anlaşmazlığı hakkında mahkemece ihtiyati tedbir kararı verilmiş veya anlaşmazlık dava konusu yapılmışsa bu Kanun hükümleri uygulanmaz. Bu kararlar, zilyedin söz konusu taşınmaz üzerinde hak sahibi olduğu anlamına gelmez. Taşınmaz mal üzerinde üstün sayılabilecek bir hakkı bulunduğunu iddia edenlerin adli yargı yoluna başvurma hakları saklıdır.

Cevap: D

21. Herkes tapu sicilindeki kayıtların doğruluğuna güvenebilir. Tapu sicilindeki bir tescile iyiniyetle dayanarak mülkiyet veya bir başka aynı hakkı kazanan üçüncü kişinin bu kazanımı korunur, yani geçerli olur (MK m. 1023).

Üçüncü kişilerin sicildeki yolsuz kayda dayanan kazanmalarından sadece aynı hak kazanımları korunur. Sicil kaydına dayanarak kişisel hak kazanılması korumadan faydalanamaz. Örneğin, gerçekte malik olmayan fakat sicilde malik gözükken kimse ile yapılan kira, önalım veya alım anlaşmaları gerçek maliki etkilemez. Böyle bir hakkın şerh verilmiş olması da sonucu değiştirmez.

Cevap: A

23. Muvazaa iddiası, kural olarak HERKESE karşı yöneltilebilen bir iddiadır. Bir diğer ifade ile muvazaa, üçüncü kişilere karşı ileri sürülebilir. İki durum bakımından bu kurala istisna getirilmiştir:

1) Eğer üçüncü kişi İYİ NİYETLİ ise ve hakkını tapu siciline güvenerek kazanmışsa (TMK m. 1023)

2) Eğer üçüncü kişi İYİ NİYETLİ ve yazılı bir borç tanımına güvenerek alacağını kazanmışsa üçüncü kişiye karşı, işlemin muvazaalı olduğu savunmasında bulunamaz (TBK m. 19/II).

Cevap: C

MAKRO AKADEMİ

24. Taşınmaz rehni ile güvenceye bağlanmış alacakların dışında her alacak için bir zamanaşımı süresi işler.

Cevap: C

22. Gerçek olmayan boşlukta, kanunda konuya ilişkin bir düzenleme mevcuttur. Ancak bu düzenleme tatmin edici değildir. Kanuna uygun olarak verilecek karar âdil olmayacaktır. Hakimin aşırı ölçüde geniş tutulmuş bir kuralı mevcut olaya uygulaması adaletsiz sonuç yaratacaksa, hakim kuralı sınırlandırabilecektir. Hakimin burada izleyeceği yol, kuralı daraltarak maddenin amacına uygun sınırlandırmaya gidilerek olaya uygulamaktır.

Cevap: B

25. Ay olarak veya yıl, yarı yıl ve yılın dörtte biri gibi birden çok ayı içeren bir zaman olarak belirlenmişse süre, sözleşmenin kurulduğu gün ayın kaçınıcı günü ise son ayın bunu karşılayan gününde dolmuş olur. Son ayda bunu karşılayan gün yoksa süre, o ayın son günü dolmuş sayılır.

Cevap: C

26. TBK m.15/f.son'da yer alan "usulüne göre onaylanmadıkça veya imza ettikleri sırada metnin içeriğini bildikleri ispat edilmedikçe, görme engellilerin imzaları onları bağlamaz" hükmü, TBK yürürlüğe girmeden değiştirilmiştir. Buna göre "görme engellilerin talepleri hâlinde imzalarında şahit aranır. Aksi takdirde görme engellilerin imzalarını el yazısı ile atmaları yeterlidir" (6111 sayılı 13.02.2011 tarihli Torba Yasa m. 213).

Cevap: E

28. Cins borcunun özelliği, borçlunun borçlandığı edimin ait olduğu türün genel özellikleri ile belirlenmiş olmasıdır. Cins borcunun konusunu genellikle misli şeyler, yani sayılabilen, tartılabilen, ölçülebilen ya da ikame edilebilen şeyler oluşturur. Örneğin 50lt süt, 100 kg. pirinç tesliminde olduğu gibi. Ancak, cins borcunun konusunu gayri misli şeyler de oluşturabilir. Örneğin Antik A.Ş'nin düzenlediği bir müzayededen bir iş adamı tarafından Burhan DOĞANÇAY'a ait herhangi üç tablonun satın alınması gibi. Cins borçlarında hukuki ilişkiden ve işin özelliğinden aksi anlaşılmadıkça edimin seçimi borçluya aittir. Ancak borçlunun seçeceği edim, ortalama nitelikten daha düşük olamaz (TBK m.86).

Cevap: C

MAKRO AKADEMİ

27. Zararı doğurmaya elverişli birden fazla sebep bulunmasına rağmen bu sebeplerden biri, somut olayda gerçekleşen zararı fiilen meydana getirmemiş olsaydı (gerçek sebep) diğer sebep aynı zararı kesin olarak meydana getirecek idiyse (farazi sebep) önüne geçen illiyetten bahsedilir. Örneğin ölümle sonuçlanabilecek türden bir kazada çok ağır yaralanan bir kişinin, kendisini taşıyan ambulansın hız nedeniyle takla atması sonucu ölmesinde olduğu gibi.

Cevap: A

29. Hakkaniyet gerektiriyorsa hâkim, ayırt etme gücü bulunmayan kişinin verdiği zararın kısmen ya da tamamen tazmin edilmesine karar verir (TBK m. 65). Ayırt etme gücünü geçici olarak kaybeden kişi, bu sırada verdiği zararları gidermekle yükümlüdür. Ancak, ayırt etme gücünü kaybetmesinde kendisine yüklenebilecek kusuru olmadığını kanıtlayarak sorumluluktan kurtulması mümkündür.

Cevap: B

30.Çekler kanunen emre yazılıdır. Nama ve hamiline de düzenlenebilir. Çekler hukuki anlamda bir havale, iktisadi anlamda ödeme aracıdır. Çeklerde kabul işlemi yoktur. Poliçeler kanunen emre yazılıdır. Nama düzenlenebilir. Ancak hamiline düzenlenemez. Poliçeler hukuki anlamda nitelikli havale, iktisadi anlamda kredi aracıdır. Kabul işlemi sadece poliçelerde vardır. Poliçelerde lehdarın adı soyadı yazmak zorundadır. Çekler kambiyo senetleri içinde hamiline yazılı olarak düzenlenebilen tek kambiyo senedi olduğundan, çeklerde lehdarın adı soyadı yazmak zorunda değildir. "Hamiline ödeyiniz" şeklinde bir çek düzenlenebilir.

Cevap: B

32.Kambiyo senetleri içinde hamiline yazılı olarak düzenlenebilecek tek kambiyo senedi çekdir. Çekler hamiline yazılı düzenlenmişlerse sadece teslimle devredilebilir. Ancak hamiline yazılı çeklerin ciro ve teslimle de devredilmesi mümkündür. Hamiline yazılı çekin cirosuna total ciro denir. Total cironun tek fonksiyonu cironun müraaat borçluları arasına girip senedin ödenmesini teminat altına almasıdır. Hamiline yazılı çekin cirosunun yani total cironun tek fonksiyonu teminat fonksiyonudur. Hamiline yazılı çeki ciro edince senet emre yazılı hale gelmemektedir. Yine hamiline yazılıdır.

Cevap: A

MAKRO AKADEMİ

31.1 Ocak 2017 tarihinden yürürlüğe giren 6750 sayılı Ticari İşlemlerde Taşınır Rehni Kanunu'ndan tacirler, esnaf, çiftçiler, üretici örgütleri ve serbest meslek erbabı gerçek veya tüzel kişiler yararlanabilir.

Cevap: E

33.Türk Ticaret Kanunu'nda düzenlenen limited şirketler en az 1, en fazla 50 gerçek ya da tüzel kişiden oluşur. Esas (sabit) sermayeli olarak kurulan limited şirketlerin asgari sermaye miktarı 10.000 TL'dir. Ortaklar ikinci dereceden, sınırlı ve adi sorumludurlar. Ortaklar sınırlı sorumlu olduklarından şahsi emek, ticari itibar gibi unsurları sermaye payı olarak getiremezler. Bunun yanında vadesi gelmemiş alacakların da sermaye payı olarak getirilmesi mümkün değildir. Şirket tüzel kişiliği şirket alacaklarına karşı kendi malvarlığıyla sorumludur. Limited şirketler sermaye şirkettir.

Cevap: D

34. Anonim şirket sermaye şirkettir. Anonim şirketler kural olarak esas (sabit) sermayeli olarak kurulurlar. Asgari sermaye miktarı 50.000 TL'dir. Anonim şirketlere gerçek veya tüzel kişiler ortak olabilir.

Cevap: D

35. Her iki tarafın tacir olması halinde sözleşmeyi fesih, sözleşmeden dönme, karşı tarafı temerrüde düşürme işlemleri, noter, telgraf, güvenli elektronik imzaya sahip e-posta ve taahhüt-lü mektupla yapılır.

Cevap: E

36. İcra iflas hukukuna göre, işlem yapabilmek için gerekli ehliyete, Medeni Kanundaki fiil ehliyetinin karşılığı olan takip ehliyeti denilir. Takip ehliyeti ile birlikte kişinin belli özelliklere sahip olması lazımdır O da fiil ehliyetinin karşılığı olan, Ergin olmak, kısıtlı olmamak ve ayırtım gücüne sahip olabilmektir.

Bir de icra iflas hukukunda taraf ehliyeti vardır. Bu ehliyetle Medeni kanundaki hak ehliyetini karşılığıdır ve bu ehliyete sahip olmak için tam ve sağ doğum yeterlidir

Cevap: B

37. İcra iflas kanununa göre, icra daireleri çalışanların yapması gereken ve yapmaması gereken işlemler olmak üzere, olumlu yükümlülükler ve olumsuz yükümlülükler diye ikiye ayrılmıştır.

Olumsuz yükümlülüklere göre, İcra Dairesi'nin Müdürü ve çalışanları 3. derece dahil, Hısim ve nişanlının işlerini görmezler Bir de İcra Dairesinde çalışanlar alacaklı ile borçlu arasında dengeyi sağlamak adına herhangi bir şekilde sözleşme yapamazlar, bu yasaktır. Bu yasağa göre de, süresiz olarak şikayet yoluyla işlemler her zaman iptal edilebilir. Bu yasaklar; alacağı temlik almaya, borca kefil olmaya ve ihaleye katılmaya yönelik yasaklardır. E şıkında gördüğümüz gibi, İcra Dairesi Müdürü, kendi dairesi tarafından yapılmış olan ihaledeki mücevheri satın aldığı için sözleşme yapma yasağı kapsamında her zaman şikayete tabidir.

Cevap: B

38. İtiraz, daha çok maddi hukuka dayanarak takibe karşı koyma da, şikayet de daha çok İcra Müdürlüğünün icra iflas kanununa aykırı olarak uyguladığı işlemler için gündeme gelir.

İtiraz, kural olarak icra dairesine, şikayet ise kural olarak icra mahkemesine yapılır.

İtiraz, icra takibini kendiliğinden durdururken, şikayet ise hiçbir icra takibinin kendiliğinden durdurmaz. Çünkü eşitlik ilkesi gereğince itiraz icra dairesine yapıldığı ve icra dairesi, inceleme makamı olmadığı için takip durur; şikayet ise kural olarak İcra Mahkemesine yapıldığı için İcra Mahkemesi, zaten incelemeyi kendisi yapacağı için takibin durup durmayacağına kendisi karar verecektir.

Cevap: A

ÇÖZÜMLER

39. İflas bürosu, iflas hukukundaki, 1. Alacaklar toplantısında, iflas idaresinin seçimi için yapılmış olan oylamalarda ki uyuşmazlıkları çözmeye yarayan, oyların geçerli olup olmadığına karar veren organdır.

İflas Bürosu, İflas müdürünün başkanlığında, alacağı belge ile sabit olan, bir veya iki alacaklıdan oluşan bir organdır. Tek bir görevi vardır. O da 1. alacaklar toplantısındaki, iflas idaresine aday göstermek için yapılmış olan seçimlerdeki oylamalardaki, uyuşmazlıkları çözmektir ve doğal olarak da İflas Bürosunun kurulma anı 1. Alacaklar toplantısı anıdır.

Cevap: C

40. İcra iflas kanununa göre iflasın hangi tasfiye usule göre yürüteceğine, iflas dairesi karar verir. Bu kararını da, Asliye ticaret mahkemesi tarafından verilmiş olan iflas kararının, kendisine gelmesinden itibaren 2 ay içinde kararını verir. (YENİ DEĞİŞİKLİK Önceden 3 ay iken şimdi 2 ay oldu)

Cevap: D

1. Marjinal fayda kavramını ilk kez kardinal fayda anlayışına sahip olan Gossen kullanmıştır.

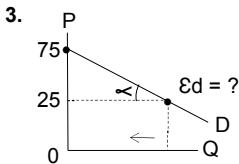
Cevap: A

2. Bir birim daha çok x tüketmek için vazgeçilmesi gereken y miktarı, x'in y cinsi fırsat maliyeti ya da x'in y cinsi nisbi fiyatı anlamına gelir. Bu ise iki farklı şekilde gösterilebilir:

$$\text{X'in y cinsi fırsat maliyeti} = - \frac{\text{Vazgeçilen y miktarı}}{\text{İkame edilen x miktarı}} = \frac{\Delta y}{\Delta x}$$

$$\text{X'in y cinsi nisbi maliyeti} = - \frac{\text{Vazgeçilen y miktarı}}{\text{İkame edilen x miktarı}} = \frac{\Delta y}{\Delta x}$$

Cevap: A

$$\text{Eğim} = - \frac{50}{Q}$$

$$\text{Ed} = \frac{1}{\text{Eğim}} \cdot \frac{P}{Q}$$

$$\text{Ed} = - \frac{Q}{50} \cdot \frac{25}{Q} = - \frac{25}{50} = -1/2$$

Cevap: B

4. Gümrük vergisi sonucu malın yurtiçi fiyatı artar. Bunun sonucunda yerli üretim (üretici rantı) artar, yerli talep (tüketici rantı) azalır, işlem hacmi (toplam rant) azalır. İthalat hacmi daralırken devletin tarife gelirleri artar.

Cevap: E

$$5. U = 40 \cdot x - a \cdot x^2 \rightarrow U_{\max} = 200$$

$$U_{\max} \Rightarrow MU_x = 0 \rightarrow MU_x = 40 - 2ax = 0$$

$$2ax = 40 \Rightarrow a = 20/x$$

$$U_{\max} = 200 = 40 \cdot x - (20/x) \cdot x^2 = 40x - 20x = 20x$$

$$x = \frac{200}{20} \Rightarrow \boxed{x = 10} \rightarrow a = 20/x = 2$$

Cevap: B

6. İstisnasız olarak tüm mallarda ikame etkisi negatiftir. Düşük mallarda gelir etkisi pozitifdir. Giffen olmayan mallarda ikame etkisi daha büyük olduğundan, toplam etki negatiftir.

Cevap: A

7. İkame etkisini bulmak için tüketici başlangıç reel gelir düzeyine geri gönderilir. Hicks yaklaşımında bu yapılmaz, tüketici ilk fayda düzeyine, Slutsky yaklaşımında ise ilk tüketim bileşimine geri gönderilir.

Cevap: B

ÇÖZÜMLER

8. Azalan getiri $\Rightarrow (b + c) < 1$
 $c < (1 - b)$
 $b < (1 - c)$

Cevap: D

9. $TC = 10Q + 50 \rightarrow TFC = 50$ ve $TVC = 10Q$
 $AC = 10 + 50/Q \rightarrow AFC = 50/Q$ ve $AVC = 10$
 $MC = 10$

Cevap: C

10. Denge: $MC = MR$ } Tam Rekabette
Tam Rekabet: $MR = P$ } Denge
 $P = MC$

Cevap: D

11. Talep eğrisi negatif eğimli ise firma "fiyat belirleyicidir". Bu, firmanın talep yasasından yararlanabileceğini, fiyatı düşürerek satışlarını artırabileceğini gösterir.

Cevap: E

12. $HHI < 1000 \Rightarrow$ Tam Rekabet
 $1000 < HHI < 1800 \Rightarrow$ Tüketici Rekabet
 $1800 < HHI < 10.000 \Rightarrow$ Oligopol
 $HHI = 10.000 \Rightarrow$ Monopol

Cevap: B

13. Faktör piyasasındaki konumu ne olursa olsun, tüm firmaların faktör talep eğrisi (MRP) azalan verimler yasası nedeniyle negatif eğimlidir.

Cevap: B

14. İşsizlik oranı (U), işsizlerin sayısı işgücüne (L) oranlanarak bulunurken, işgücü ise çalışanlar (E) ile işsizlerin (U) toplamından oluşan nüfus büyüklüğü olarak ifade edilir. Bu durumda ekonomide çalışanların sayısı 20 milyon, işsizlerin sayısı 2 milyon kişi ise işgücü (L)

$$(L) = E + U$$

$$(L) = 20 + 2$$

$$(L) = 22.$$

Bu durumda işsizlik oranı (U)

$$(U) = (\text{İşsiz sayısı} / \text{İşgücü}) \times 100$$

$$(U) = (2 / 22) \times 100$$

$$(U) = \%9,09 \text{ olarak bulunur.}$$

Cevap: C

15.F. Modigliani ve J. Ando tarafından geliştirilen Yaşam Devresi Hipotezinde tüketim kişilerin yaşam devresinde (ömür boyunca) elde ettiği gelire bağlı iken, yaşam devresinin

- **Çalışma Çağlarında** → Gelir > Tüketim olduğundan, kişiler pozitif tasarruf yaparak servet edinirler. Bu nedenle çalışma çağlarında *servet eğrisi pozitif eğimlidir.*
- **Emeklilik Çağlarında** → Tüketim > Gelir olduğundan, kişiler negatif tasarruf yaparak servetlerini kullanmaya başlar. Bu nedenle emeklilik çağlarında *servet eğrisi negatif eğimlidir.*
- **Yaşam Devresi Boyunca** ise *servet eğrisi önce pozitif, sonra negatif eğimlidir.*

Sorunun emeklilik çağlarında servet eğrisinin eğimini sorduğuna dikkat ediniz.

Cevap: D

16.M. Friedman'ın Modern Miktar Teorisine göre, para arzında meydana gelen değişimler kısa dönemde hem hasıla hem de fiyatları etkilerken, uzun dönemde ise sadece fiyatları etkilemektedir. Bu durumda Friedman'a göre, para arzındaki bir azalma neticesinde ($M_s \downarrow$) kısa dönemde hem hasıla hem de fiyatlar azalırken, uzun dönemde hasıla doğal hasıla seviyesine geri döndüğünden uzun dönemde hasılda bir değişim meydana gelmez. Ancak uzun dönemde fiyatlar genel seviyesi para arzındaki azalıştan daha fazla azalır. Sorunun kısa dönemi sorduğuna dikkat ediniz.

Cevap: E

17.Kamu harcamalarında meydana gelen 20 birimlik değişiminin, hasılayı 80 birim etkilediği bir ekonomide çarpanın değeri (k_e) = 4'tür:

$$\Delta Y = k_e \times \Delta G$$

$$80 = k_e \times 20$$

$$k_e = 4.$$

Çarpanın 4 olması durumunda, marjinal tüketim eğilimi ise $c = 0,75$ olarak bulunur:

$$k_e = 1 / 1 - c$$

$$4 = 1 / 1 - c$$

$$4 - 4c = 1$$

$$3 = 4c$$

$$c = 3/4$$

$$c = 0,75.$$

Bu durumda harcanabilir gelir 1000 birim, $c = 0,75$ ise $s = 0,25$ olacağından, otonom tüketim 100 birim iken, otonom tasarruflar da -100 birim olacağına göre, toplam tasarruflar (S)

$$S = -S_0 + s.(Y_d)$$

$$S = -100 + 0,25.(1000)$$

$$S = -100 + 250$$

$$S = 150 \text{ olarak bulunur.}$$

Cevap: A

18. Para piyasasında faiz (i) piyasayı dengeye getiren faizin üzerinde ise,
- Parayı elde tutmanın fırsat maliyeti çok yüksektir.
 - Spekülatif para talebi düşüktür.
 - Para arzı > para talebi durumu yaşanmaktadır.
 - Para arz fazlası vardır.
 - Tahvillerin fiyatı düşüktür.
 - Hane halkı yanında faizin düşeceğini, tahvillerin fiyatının artacağını beklemektedir.
 - Dengeye yöneldikçe faiz düşmeye, tahvillerin fiyatları artmaya başlar.

Cevap: C

19. Bir ekonomide hükümetin işsizlik oranını sürekli olarak doğal işsizlik oranının altında tutmak için genişletici politikalar izlemesi durumunda uzun dönemde işsizlik oranında etki yaratamazken sadece fiyatlarda artış sorunu yaratmasına “**hızlandırma hipotezi**” denir. Monetarist okulun bu hipotezine göre, merkez bankası işsizliği doğal seviyenin altında tutmak için sürekli genişletici para politikası izlemeye devam ederse, uzun dönemde enflasyonun hızlanması sorunu yaratır. Diğer kavramlar ise şu anlama gelir:

- **Hızlandıran Mekanizması:** Hane halkının tüketim harcamalarının ar-

tıp ekonomide bir canlanma meydana geldiğinde, firmaların artan talebi karşılamak için yatırım harcamalarını artırma tepkisi vermesidir. Keynesyen geleneğin bir kavramı olup, ekonomide canlanmanın yatırımları artıracağı üzerine kuruludur. Hane halkı sektörünün iş alemi sektörü üzerindeki etkisini açıklamaktadır.

- **Hysteresis (Histeri) Etkisi:** Cari dönemde işsizlik oranının artıp, doğal işsizlik oranının üzerine çıktığında (U > UN) izleyen dönemlerde (zamanla) doğal işsizlikte bir artış meydana getirmesine verilen isimdir. Kavram Yeni Keynesyenlerin geliştirdiği bir kavramdır.
- **Lucas Kritiği:** İzlenen politikaların beklentilerin değişmeyeceği varsayımıyla yürürlüğe konulmasına tepki olarak Yeni Klasik Lucas tarafından geliştirilmiştir. Kavrama göre eğer bir politika beklentilerin değişmeyeceği varsayımı altında uygulamaya konulursa politika kesinlikle başarısız olur. Çünkü politikalar izlendiğinde rasyonel aktörlerin beklenti ve davranışları mutlaka değişim gösterir.
- **Fisher Etkisi:** Uzun dönemde doğal hasıla düzeyinde bulunan bir ekonomide, beklenen enflasyon oranı ne kadar değişirse, nominal faiz oranının da o kadar değişeceğini böylece reel faizde herhangi bir değişimin meydana gelmeyeceğini açıklayan kavramdır. Bu kavrama göre örneğin enflasyon beklentisi %1 artarsa, nominal faiz oranı da %1 artar. Böylece reel faizde hiçbir değişim meydana gelmez.

Cevap: D

20. Bir ekonomide harcamalar yöntemine göre,

$GSYİH (Y) = C + I + G + (X - M)$ olarak bulunur. GSYİH içerisinde firmaların hem sabit sermaye hem de stok yatırımları yer aldığından, yöntemde GSYİH denklemi şöyle yazılır:

$GSYİH (Y) = C + (I_f + I_s) + G + (X - M)$. Bu durumda soruya göre GSYİH değeri ise,

$GSYİH (Y) = 800 \text{ TL} + (500 \text{ TL} + 200 \text{ TL}) + 100 \text{ TL} + (300 \text{ TL})$

$GSYİH (Y) = 800 \text{ TL} + (700 \text{ TL}) + 100 \text{ TL} + 300 \text{ TL}$

$GSYİH (Y) = 1900 \text{ TL}$ olarak bulunur.

Yöntemde nihai satışlar ise firmaların stok yatırımları dışarda tutulup, geriye kalan tüm harcama unsurlarının bir araya getirilmesi ile bulunduğundan,

$NİHAİ SATIŞLAR = C + (I_f + I_s) + G + (X - M)$

$NİHAİ SATIŞLAR = 800 \text{ TL} + (500 \text{ TL}) + 100 \text{ TL} + 300 \text{ TL}$

$NİHAİ SATIŞLAR = 1700 \text{ TL}$ olarak bulunur.

Bu durumda zaten soru kökünde yer aldığı üzere GSYİH ile nihai satışlar arasında 200 TL fark kalmaktadır.

Cevap: A

21. **Makro ekonomide ekonomik istikrarı sağlamak için öne sürülen ortadoks ve heteredoks politikalar hakkında şunları biliniz:**

- *Ortadoks (disiplin) politikalar*, devletin "dışsal müdahaleleri" ile istikrarı sağlamaya çalışırken; *heteredoks (aykırı) politikalar* ortadoks politikaların yetersiz kaldığı durumlarda ek tedbirler şeklinde uygulanan "bizzat devlet kontrolleri" ile istikrarı sağlamaya çalışır.
- *Ortadoks politikalar* tedrici politikalar ile istikrarsızlığın giderilmesini savunurken, *heteredoks politikalar* bunun yetersiz kaldığı yerde şok müdahaleleri içermektedir.
- *Ortadoks politikalarda* devlet kamu harcamalarını azaltma, transferleri azaltma, vergileri artırma yoluyla mali disiplin ve bütçe disiplini sağlama ile para arzını azaltarak toplam talepteki gereksiz genişemelerin önüne geçilmesini savunur. Heteredoks politikalar ise bunların yetersiz kaldığı durumlarda özellikle "gelirler politikası" ile bizzat devlet kontrollerini ek tedbir olarak ileri sürer.

Cevap: B

22. Yatırımların faize duyarsız ($b = 0$) olduğu bir ekonomide şunları bilmek gerekir:
- IS eğrisi yatay eksene diktir.
 - IS'nin eğimi sonsuz; esnekliği sıfırdır.
 - Maliye politikası faizi etkiler.
 - Maliye politikası yatırımları dışlamaz.
 - Maliye politikasının yarattığı dışlama sıfırdır.
 - Çarpan mekanizması etkindir. Maliye politikası hasılayı çarpan kadar etkiler.
 - Maliye politikası tam etkindir.
 - Para politikası faizi etkiler, yani
 - Para politikasının likidite etkisi ortaya çıkar.
 - Para politikası yatırımları, istihdamı ve hasılayı etkileyemez.
 - Para politikasının hasıla etkisi sıfırdır.
 - Para politikası etkin değildir.

Cevap: E

23. Bir ekonomide sürpriz (beklenmeyen) enflasyon, gerçekleşen enflasyondan beklenen enflasyon çıkartılarak bulunduğu sorudaki verilere göre gerçekleşen enflasyon % 8 olarak bulunur. Şöyle ki;

Sürpriz (Beklenmeyen) Enflasyon = Gerçekleşen Enflasyon – Beklenen Enflasyon

$\%2 = \text{Gerçekleşen Enflasyon} - \%6$

$\text{Gerçekleşen Enflasyon} = \%8$

Öte yandan reel faiz (r), nominal faizden (i) enflasyon oranının çıkarılmasıyla hesaplandığından soru-ya göre nominal faiz oranı (i)

$r = i - \pi$

$\%7 = i - \%8$

$i = \%15$ olarak bulunur.

Cevap: D

24. Yeni Keynesyenlerin beklentiler rasyonel olsa bile "bilginin asimetric" olduğunu, bu nedenle aktörlerin bireysel olarak rasyonel davranrsa bile kendileri için en iyi kararları alamayacaklarını, bu nedenle toplumsal çıkarın kendiliğinden – otomatik olarak maksimum olamayacağını açıkladıkları kavram "limon problemi" kavramıdır. Bu kavramı "G. Akerlof" geliştirerek makro iktisata kazandırmıştır.

Cevap: A

25. Sorudaki verilere göre A ekonomisinde ihracat 200 TL'den 350 TL'ye yükseldiğine göre 150 TL'lik bir ihracat artışı meydana gelirken, ithalat ise 175 TL'den 220 TL seviyesine yükseldiğine göre 45 TL artış göstermiştir. Bu durumda ihracattaki artış 150 TL iken, ithalattaki artış 45 TL olduğuna göre, net ihracatta 105 TL artış meydana geldiğinden, net ihracat 105 TL artış gösterir. Bu durum, ekonomide toplam talebin artmasına AD eğrisinin sağa doğru kaymasına neden olur.

Cevap: C

26. Monetarizmin geliştirdiği "eksik bilgili işçiler" "işçi yanılma" modeline göre, fiyatları beklenen fiyatları aştığında ($P > P^e$), reel ücretler azalır. Ancak işçiler bu azalışı anında fark edemez. Bu durum işverenler tarafından anında algılandığından, firmalar emek talebini, istihdam ve üretimi hızla artırarak üretilen hasılların artmasına neden olurlar. Bu durum kısa dönem toplam arz (AS) eğrisinin pozitif eğimli olmasına neden olur.

Cevap: C

27.Parasal tabanda (B) bir değişim meydana geldiğinde, para arzında (M_s) dört birim değişim meydana geliyorsa, para çarpanının (m) değeri 4 olarak bulunur. Eğer para arzı verilere göre 3600 TL ise bu ekonomide parasal taban (B) 900 TL olur:

$$\Delta M_s = m. (\Delta B)$$

$$4 = m.(1)$$

$$m = 4.$$

$$M_s = m. (B)$$

$$3.600 \text{ TL} = 4.(B)$$

$$(B) = 900 \text{ TL.}$$

Cevap: A

28.Merkez bankasının aktif bir para politikası izlediği bir ekonomide, para politikası araçlarının işleyişleri şöyle olur:

- **Zorunlu karşılık oranlarında** bir değişim meydana getirilerek, önce para çarpanında (m) ardından da para arzında değişim (M_s) meydana getirilir. Zorunlu karşılık oranında azalma meydana geldiğinde, para çarpanında bir artış meydana gelir. Bu durum para miktarının artmasına neden olur. Tersine, zorunlu karşılık oranı artırıldığında para çarpanında azalma meydana gelerek para arzı azalmış olur.

- **Reeskont faiz oranlarında (R.F.O) (politika faizinde)** bir değişim meydana getirilerek, önce bankaların rezervlerinde (R), ardından parasal tabanda (B) en sonunda para arzında (M_s) bir değişim meydana getirilir. R.F.O artırıldığında, bankaların borçlanma maliyeti arttığından banka rezervleri (R) azalır. Bu durum parasal tabanın (B) azalmasına yol

açarak, para arzının düşmesine neden olur.

- **Açık Piyasa İşlemleri (APİ)** ile doğrudan alım veya satım yapılarak para arzı değiştirilir. Buna göre APİ ile alım yapılırca eğer bankalar ile yapılırsa önce banka rezervleri (R) artar. Ardından parasal taban (B) genişler, böylece para arzı artar. Eğer APİ ile alım işlemi halk veya şirketler ile yapılırsa, doğrudan nakitler (C) artar, bu durum parasal tabanı (B) genişletir. Böylece para arzı artmış olur. Eğer merkez bankası para arzını uzun vadede etkilemek istiyorsa, dinamik işlemler şeklinde doğrudan alım ve satım işlemi uygularken, kısa vadede para arzını etkilemek istiyorsa defansif işlemler şeklinde repo, ters repo ve swap işlemleri ile arzulanmayan durumları gidermeye çalışır.

Cevap: B

29.Reel kur = Nominal Kur x Yurtdışı fiyat / Yurtiçi fiyat şeklinde hesaplanır. Eğer reel kur 1'den büyükse Nominal Kur x Yurtdışı fiyat / Yurtiçi fiyat >1 yazılır. Yani, Nominal Kur x Yurtdışı fiyat > Yurtiçi fiyat olur. Nominal Kur x Yurtdışı fiyat ifadesinin anlamı yerli para cinsinden yurtdışı fiyattır. Böylece Nominal Kur x Yurtdışı fiyat > Yurtiçi fiyat olduğunda yerli para cinsinden yurtdışı fiyat, yurtiçi fiyatı aşmış olur. Arbitraj yapan tüccar malı yurtiçinden ucuza satın alır, yurtdışında yüksek fiyata satar. O halde, ticaret sonrasında mal, yurtdışında bollaşmaya, yurtiçinde kıtlaşmaya başlar, yani fiyat yurtdışında düşmeye ve yurtiçinde yükselmeye başlar.

Cevap: A

ÇÖZÜMLER

30. Ricardo'nun karşılaştırmalı üstünlük teorisindeki üstünlüğün bir anlamı, işgücü verimliliği yani üretim teknolojisi açısından üstünlüktür. Diğer taraftan, işgücü verimliliği veya üretim teknolojisi üstünlüğü aynı zamanda emek maliyetinin düşük olması anlamında bir üstünlüğü de içerir. Ricardo'ya göre, dış ticaretin nedeni, emek değer teorisinden kaynaklanan maliyet avantajı, yani birim üretimin görece daha az maliyetli (daha kısa zamanda) gerçekleştirilebilmesidir.

Cevap: D

31. Bir ülkede ithal mallarının talebi şiddetlenirse o ülkenin teklif eğrisi sağa (dışa) kayar. X ülkesinde ithal mallarına olan talep şiddetlendiği için X ülkesinin teklif eğrisi sağa (dışa) kayar.

Cevap: A

32. Dış ticaret üçgeni kullanılarak bir ülkenin ihracat miktarı, ithalat miktarı, ithalat miktarının ihracat miktarına oranı, yani gayrisafi değişim dış ticaret haddi ve son olarak dış ticaret üçgeninin alanı üzerinden hesaplanan dış ticaret kazancı hesaplanabilir.

Cevap: A

33. Solow modelinde, uzun dönemde tasarruf oranındaki artışın kişi başına çıktı düzeyi ve üzerinde pozitif etkisi olsa da kişi başına çıktı büyüme oranı üzerinde herhangi bir etkisi yoktur, yani tasarruf oranındaki artışın uzun dönemde düzey etkisi olmakla birlikte büyüme etkisi yoktur. Solow modelinde, uzun dönemde, tasarruf oranındaki artışın düzey etkisi olmasına karşın büyüme etkisi olmamasına Solow paradoksu veya Solow sürprizi denir.

Cevap: C

34. Harrod-Domar modeline göre, büyüme oranı şöyle hesaplanır:

$$s / v$$

ya da

tasarruf oranı / sermaye hasıla katsayısı

O halde,

$$\%24 / 10 = \% 2,4 \text{ yani } 0,024 \text{ elde edilir.}$$

Cevap: E

35. Mutlak Yoksulluk, bir insanın minimum tüketim ihtiyacını karşılayacak gelir düzeyini elde edememesidir. Mutlak yoksulların sayısını belirleyebilmek için bir insanın hayatını devam ettirebilmesi gerekli olan minimum tüketim ihtiyacının parasal karşılığı, yani yoksulluk çizgisi belirlenir. **İnsani Yoksulluk** insanların gelir düzeyine bağlı bir ölçüt içermez. **Görelî Yoksulluk**, bir insanın yalnızca biyolojik varlığını değil sosyal varlığını da devam ettirebilecek minimum gelir düzeyini elde edememesidir. **Öznel Yoksulluk**, tanımlamasında da yoksulluk çizgisi hesaplanır. Ancak bu yaklaşımda anketler yapılarak kamuoyunun ortalama görüşü belirlenmeye çalışılır. Koşullu yoksulluk diye bir tanımlama yoktur.

Cevap: D

36. AK modeli Rebelo tarafından açıklanmıştır, II. yanlıştır. $Y = AK^\alpha L^{1-\alpha}$ üretim fonksiyonunda sermayeye göre getiri sabit kabul edildiğinde, yani $\alpha = 1$ olduğunda $Y = AK$ elde edilir. $Y = AK$ fonksiyonunda sermayenin marjinal ürünü A değişkenine, yani teknoloji düzeyine eşittir, I. doğrudur. AK modelinde, ekonomi her zaman durağan durum dengesinde ve belirli koşullar altında sürekli pozitif ve sabit bir oranda büyür. AK modelinde, tasarruf oranındaki artış, Solow modelinin tersine, ekonomiyi uzun dönemde kalıcı olarak daha yüksek bir büyüme oranındaki bir başka durağan durum dengesine sıçratır, III. doğrudur.

Cevap: C

37. 1923-1929 döneminde yabancıların etkisinin ekonomide ağırlıklı olması, ekonomik bağımsızlığın önünde engellerden biri olduğu için milli bir politika izlenmesinin yöntemlerinden biri önemli kuruluşların millileştirilmesidir.

Cevap: C

38. 1995 yılında yürürlüğe konulan Geçiş Programı çerçevesinde AB ile Gümrük Birliği Anlaşması imzalanmıştır. 1995 Geçiş Programı Altıncı Kalkınma Planı ile Yedinci Kalkınma Planı arasında geçişi düzenler.

Cevap: B

39. Ankara anlaşmasının imza tarihi 1964'tür.

Cevap: D

40. 1989 yılında çıkarılan 32 sayılı karar ile finansal hareketler serbestleştirilmiştir. Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu ise 1983 yılında oluşturulmuştur.

Cevap: C

1. Toplum için faydalı olan özel mallara erdemli mallar denir. Erdemli mallar, piyasadaki aktörler tarafından bilgi eksikliği veya yüksek maliyet nedeniyle toplum için sunulması gereken optimum seviyenin altında yani eksik üretilirler. Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün Aydın ilinin Yenipazar ilçesinde yeni bir huzurevi açılması kararı alması erdemli mallar konusundaki eksik üretimin tamamlanması amacına yöneliktir.

Cevap: C

2. Dışsallıkların piyasa tarafından çözümlenmesi gerektiği fikri temelde Marshall'a ait olmakla birlikte farklı teoriler ileri sürülmüştür. Bu teoriler;

I- Coase Çözümü (Mülkiyet Hakları); Dışsallıkların çözümünde pazarlık maliyetlerinin sıfır olması koşuluyla mülkiyet hakları düzenlenirse çözüme kavuşulacağını savunan R.Coase'dir.

II- Stiovsky Çözümü (Pazarlık); Bir ekonomik birimin üretim ya da tüketim faaliyeti sonucunda başka bir üretim birimi zarara uğruyorsa zarara uğrayan taraf kendine negatif dışsallık yayan üretim faaliyetini sınırlandırmak için azarlığa girişebilir ve uzlaşma sağlarsa dışsallık çözülebilir.

III- Hicks ve Kaldor Çözümü (Tazminat); Buna göre, negatif dışsallığı yol açan firma bu faaliyetinden dolayı zarara uğrayanlara bu zararı telafi eden bir tazminat ödeyerek dışsallığın çözümünü sağlayabilir.

Cevap: B

3. Modelde kamusal maldan yararlanan iki kişi vardır. Bu kişilerin ödemeye razı oldukları bedellerin toplamının kamu malının maliyetini karşılması durumunda optimal kamu malı üretimi gerçekleşir. Bu teoriye göre, kamu kesiminin optimum düzeyini aynı özel mallarda olduğu gibi "tüketici tercihleri" belirler. Aynı özel mallarda olduğu gibi, mübadele konusu olan kamusal malların arz ve talebi bireylerin talebine ve ödeyecekleri fiyata bağlıdır. Her birey kamusal maldan sağladığı marjinal faydaya göre kamu hizmetlerinin maliyetine katılmalıdır. Her bireyin kamusal mallardan elde ettiği fayda kadar vergilenmesine ise "Lindahl fiyatı" denir. Lindahl'ın gönüllü değişim modeline göre bireyler gönüllü ve karşılıklı olarak ya taleplerini azaltırlar ya da daha fazla vergi ödemesi yapmayı kabul ederek kamusal malın üretim optimumunu oluştururlar. Bireylerin kamusal mal tercihini açıklamadıklarını (bedavacılık sorununu) göz ardı eden bir teoridir. Ödeme gücüne göre vergilendirme ilkesi ve gelir dağılımında adalet ilkeleri yönünden de eleştirilmiştir.

Model bireylerin kamusal mal tercihini açıklamadıklarını değil açıkladıklarını varsayar.

Cevap: E

ÇÖZÜMLER

4. Cari harcamalar da yatırım harcamaları da gerçek harcamalar içinde yer alır. Cari harcamalar, mevcut üretim kapasitesinin işlemesi, işlerlik kazanması için yapılan mal ve hizmet alımına (tüketime) yönelik harcamalardır. Örneğin, personel maaşları, yolluk giderleri, kırtasiye, ısınma, elektrik, temizlik, demirbaş alımları, küçük onarımlar. Yatırım harcamaları ise üretim gücünü ve sermaye stokunu artırmaya (üretim kapasitesinin artırılmasına/üretime) yönelik harcamalardır. Örneğin, ar-ge, proje, etüt, makine/teçhizat, taşıt alımları, baraj/yol yapımı, yeni bina alımı, büyük onarım harcamaları. Cari harcamalar ile yatırım harcamaları arasındaki en temel fark, yapıma nedenlerine bağlı olarak cari harcamaların faydası bir dönemle sınırlı olduğu halde yatırım harcamalarının faydasının birden fazla döneme yayılmasıdır.

Cevap: A

5. Dar anlamda kamu harcaması (hukuki tanım), merkezi yönetim ve mahalli idarelerin harcamalarından oluşur. Türkiye'de merkezi yönetim, genel bütçeli idareler, özel bütçeli idareler ile düzenleyici ve denetleyici kuruluşlardır. Mahalli idareler ise, il özel idareleri, belediyeler, mahalle idare birlikleri ve köylerdir. Sosyal Güvenlik Kurumu ne merkezi yönetimde ne de mahalli idarelerde yer aldığından bu kurumun harcaması dar anlamda kamu giderleri içinde değerlendirilmez.

Cevap: D

6. Organik (kurumsal) sınıflandırma, harcamayı yapan idari birim veya örgütlere göre kamu harcamasının sınıflandırılmasıdır. Böylece kamu idarelerinin ödenek ihtiyacı ortaya konur. Klasik maliyecilerce kabul gören bu sınıflandırmada hizmetin türü ve maliyeti belirlenmez maliyet-fayda analizi gibi analizler yapılmaz.

Cevap: C

7. Bütçeden sosyal güvenlik kurumlarına yapılan aktarmalar karşılıksız ve sosyal nitelikli olduğundan sosyal transferlere girer.

Cevap: D

8. Eşit fedakârlık görüşüne göre vergi dolayısıyla mükelleflerin sahip oldukları toplam faydadaki azalış aynı düzeyde olmalı, bu yolla katlanılan fedakârlık eşit kılınmalıdır. Bu durumda matrahin büyüklüğüne bakılmaksızın, farklı gelire veya varlığa sahip olan kişiler aynı miktarda vergi ödeyebilecektir.

Eşit oranlı fedakârlık görüşünde mükelleflerden varlıkları veya gelirleri yüksek olanların, az olanlara kıyasla toplumdan daha fazla fayda sağladıkları varsayılarak, ilk gruba giren mükelleflerin diğerlerine kıyasla daha fazla vergilendirilmesi gerektiği savunulur. Bu durumda; uygulanacak eşit ya da tek vergi oranı, farklı refah düzeylerine sahip mükelleflerin farklı tutarlarda vergi ödemesi sonucunu yaratacaktır.

En az (minimum) toplam fedakârlık görüşüne göre vergileme suretiyle sağlanan toplam hasılatın, toplumun tüm kesimleri üzerinde yarattığı toplam fedakârlığın en az düzeyde olması gerekir. Bu amaçla, toplumun yüksek geliri gruplarının kendinden sonra gelen gelir gruplarının düzeyine eşitleninceye kadar vergilendirilmeleri savunulmuştur.

Cevap: C

9. Öncelikle ödenecek vergiyi hesaplayalım. Tarife yapısına bakıldığında dilim usulü artan oranlı olduğu anlaşılmaktadır. 25.000 TL gelirin (matrahin) ilk 5.000'inden % 10 vergi hesaplanır. 500 TL vergi çıkar. 5.000 den sonra gelen 10.000TL ikinci dilime girmektedir. Bu dilimde % 20 vergi oranından 2.000 TL vergi hesaplanır. Buraya kadar 25.000 TL'lik gelirin 15.000 TL'sini vergilemiş olduk. Geriye kalan 10.000 TL üçüncü dilime girer ve % 35 vergi hesaplanır. Üçüncü dilimdeki vergi 3.500 TL çıkar. Tüm vergileri topladığımızda ödenecek vergiyi buluruz. $500+2.000+3.500=6.000$ TL. Ortalama vergi oranı ödenecek verginin matraha oranıdır. $6.000/35.000=0,24$ 'tür.

Cevap: B

10. Parafiskal kurumlar ve gelirler Devlet müdahaleciliğinin artması sonucu ortaya çıkmıştır. Parafiskal gelirler, sosyal, ekonomik, mesleki nitelikteki "kamu" ya da "yarı kamu" niteliğindeki kurumların yaptığı harcamaları finanse etmek için, harcamalardan dolayı veya dolaysız bir şekilde yararlanan üyelerinden topladıkları prim, aidat, kesinti gibi bedellerdir. Spor kulübüne üyelik nedeniyle ödenen aidat kamu ya da yarı kamu niteliğindeki bir kamusal kuruluşa ödenmediğinden bu grupta yer almaz.

Cevap: E

11. Asgari geçim indirimi tekniklerinden biri olan vergiden indirim (Dekot) sisteminde, önce mükellefin toplam geliri (matrahı) vergilendirilmesi gereken tarifeye göre vergilendirilir. Bundan sonra, en az geçim indirimi üzerinden tarifeye göre hesaplanan vergi miktarı toplam gelir üzerinden hesaplanan vergiden düşülür. Türkiye'de gelir vergisinde ücret gelirlerinde uygulanan asgari geçim indirimi bu sistemden esinlenerek uygulamaya konulmuştur. Soruda da bu tekniğe yönelik örnek verilmiştir.

Cevap: B

12. Aşağıdaki metotlara göre asgari geçim indirimi miktarı bulunabilir.

Fizyolojik asgari: Kişinin fiziki varlığını sürdürebilmesi, temel ihtiyaçlarını giderebilmesi için gerekli olan asgari miktardır.

Kültürel asgari: Kişinin içinde bulunduğu toplumsal ve kültürel konumunu koruması ve devam ettirebilmesi için gerekli olan asgari miktardır.

Medeni asgari: Kişinin yaşadığı toplumda ulaşılan toplumsal uygarlık düzeyinin gereklerine ve imkânlarına göre konumunu devam ettirebilmesi için gerekli olan asgari miktardır.

Cevap: D

13. Yüksek Öğretim Kurumu özel bütçeli bir idaredir.

Cevap: D

14. Genel ilkeleri bütün gelirlerin olduğu gibi hazineye (havuza) girip bütün giderlerin de yine olduğu gibi bu hazineye yapılmaması, bütçenin her türlü harcama ve geliri bütünüyle kapsamasını ifade eder. "Bütçelerde gelir ve gider denkleğinin sağlanması esastır." hükmü bütçe denkleğinin ilkesini pekiştirmeye yöneliktir.

Cevap: E

15. Bütçenin modern (çağdaş) makro ekonomik fonksiyonları şunlardır:

1. Konjonktürel fonksiyonu
2. Telafi edici fonksiyonu
3. Bütçenin kalkınma fonksiyonu
4. Kaynak tahsisi fonksiyonu
5. Gelir dağılımını düzenleme fonksiyonu
6. İktisadi istikrarı sağlama fonksiyonu

Bütçenin klasik fonksiyonları ise şunlardır:

1. Mali iktisadi fonksiyonu
2. Hukuki fonksiyonu
3. Denetim fonksiyonu
4. Siyasi fonksiyonu

Cevap: E

16. Açıklık ilkesi, bütçede yer alan kamu gelir ve giderlerinin herkesin anlayabileceği şekilde gösterilmesini, bütçenin basit ve yalın olmasını ifade eder.

Cevap: A

17. Performans bütçe sisteminde girdiler üzerinde değil, faaliyetler, yapılan işler/çıktılar/sonuçlar, neyin başarıldığı üzerinde yoğunlaşır, faaliyet performanslarıyla (hedeflere ne ölçüde ulaşıldığıyla) ilgilendir. Bunun için birim maliyetlere ve birim çıktılara önem veren bir bütçeleme sistemidir. Kamu hizmetlerine ödenek tahsisi yapılmadan önce yürütülecek faaliyet ve projelerin maliyetlendirilerek bunlara yönelik performans hedefleri oluşturulmasını öngörür. Hizmet etkinliğini ve faydamaliyet analizlerini esas alır. Eldeki kaynaklarla en çok hizmet çıktısı elde edilmeye çalışılır. Etkinlik verimlilik denetimi yapılır. Hesap verme mekanizması kurulur.

Cevap: B

18. İç dalgalı borçlar kısa vadeli iç borçlanmayı ifade eder. Oysa tahvil uzun vadeli iç borçlanma aracıdır.

Cevap: B

19. Alacaklının uyrukluluğu kriterine göre; borç veren borç alan ülkenin vatandaşı ise vatandaş dünyanın neresinde olursa olsun alınan borç iç borç diğerleri dış borçtur. Para cinsi önemli değildir. Buna göre, Türk vatandaşlarından alınan borç her halükarda iç borçtur.

Cevap: D

20. Dış borçlanmanın temel nedenleri:

1. Ülke içi kaynaklardan borçlanma imkânı olmaması
2. Ülke içi tasarrufların yetersiz olması
3. Dış piyasadan borçlanmanın daha az maliyetli olabilmesi
4. Devletin döviz ihtiyacı duyması, itihalat için gerekli dövizin sağlanması
5. Millî paranın değerini korumak için rezerv paraya ihtiyaç duyulması
6. Siyasi, askerî, tarihî, ticarî, kültürel, insani ve ahlaki nedenler.

Dış borç enflasyonla mücadelede bir araç olamaz. Enflasyonla mücadelede iç talebi daraltmak için iç borçlanmaya gitmek gerekir.

Cevap: E

21. Devlet tahvili alanlara sağlanan ana (birincil) çıkar "faiz"dir. Faizi dolaylı bir şekilde artıran uygulamalar da birincil çıkar (birincil avantaj) olarak kabul edilir. Bu anlamda,

Başabaşın altında ihraç,

Primli ihraç (itfa sırasında prim ödenir.)

İkramiyeli ihraç faiz oranlarını dolaylı bir şekilde yükseltir ve birincil çıkar sayılır. Bazı kaynaklarda vergi istisnaları da faizi dolaylı olarak artıran uygulama yani birincil çıkar olarak kabul edilmektedir.

Cevap: B

ÇÖZÜMLER

22. Vergi hukukunda yorum yöntemleri:

1. Deyimsel (lafzi) yorum: Hukuki düzenlemenin sözlük anlamlarından hareket edilerek yapılan yorumdur. Normun sözleriyle bağlı kalınır, onun dışına çıkılmak istenmez.
2. Tarihî (subjektif) yorum: Kanun koyucunun, kanunu koyarken güttüğü gerçek amacın ne olduğu araştırılır. Bunun için, kanun gerekçelerinden, meclis tutanaklarından vs. yararlanılır.
3. Sistematik yorum: Kanunlar bir bütün olarak ele alınır. Yorum yapılan hükmün kanunun diğer hükümleri ile bağlantısı ve kanunun bütün içerisindeki yeri göz önüne alınır.
4. Amaçsal (gai/objektif) yorum: Normun değişen sosyal ve ekonomik koşullar altında kazandığı objektif anlama bakılır.

İdari yorum ise bir yorum türüdür yorum yöntemi değildir.

Cevap: C

23. Fatura, fiş, makbuz gibi belgelerin düzenlenmemesi, alınmaması gibi fiillere genel usulsüzlük cezası değil özel usulsüzlük cezası kesilir.

Cevap: E

24. Anayasaya göre Cumhurbaşkanı kanunun belirleyeceği üst ve alt limitler çerçevesinde ve sadece kanunla, vergiye ilişkin "istisna" "muafiyet" "oran" ve "indirim" konularında düzenleme yetkisi verilebilir.

Cevap: E

25. Sahte fatura kullanarak eksik vergi tahakkukuna neden olduğu anlaşılan bir mükellefe kesilecek vergi ziyai cezası üç kattır. Vergi ziyai cezası kural olarak süresinde tahakkuk etmeyen veya eksik tahakkuk eden vergi kaddardır. Bu tutar soruya göre 1.000 TL'dir. Ancak kaçakçılık söz konusu olduğundan 3 kat yani 3.000 TL vergi ziyai cezası kesilecektir.

Cevap: D

26. Spor hakeminin bu faaliyetten elde ettiği kazanç serbest meslek kazancı değil ücrettir. Diğer şıklarda yazılan ifadeler ise doğrudur.

Cevap: E

27. Stagfasyona karşı önerilen politikalarından biri de vergi temelli gelir politikasıdır. Buna göre fiyat istikrarı açısından yüksek kabul edilecek ücret sözleşmeleri dışsal maliyet olarak kabul edilecek ve vergi ile cezalandırılacaktır. Belli değerlerin altında kalan ücret sözleşmeleri ise dışsal fayda olarak kabul edilerek mali açıdan ödüllendirilecektir.

Cevap: C

28. Bütçe dengesi (BD), vergi gelirlerinden (T) kamu harcamalarının (G) düşülmesiyle ortaya konulur. Formül şu şekildedir. $BD = T - G$ Faiz dışı bütçe dengesi ise birincil bütçe dengesi (BBD) olarak da adlandırılır. BBD'de kamu harcamalarından faiz giderleri arındırılır. Formül şu şekildedir. $BBD = T - (G - F)$. F burada faiz ödemeleridir. Sonuç artı değer ise BBD fazla vermiştir. Sonuç 0 (sıfır) ise BBD denktir (dengededir). Sonuç eksi bir değer çıkarsa BBD açık vermiştir. Buna göre $BBD = 390 - (400 - 25)$ olarak hesaplanır. Sonuç 15 milyar TL fazladır.

Cevap: C

29. Hazine (nakit) dengesi = Bütçe dengesi + emanetler – avanslar

Bu formüle göre;

$$200 = 180 + \text{Emanetler} - 5$$

$$\text{Emanetler} = 25 \text{ milyar TL'dir.}$$

Cevap: C

30. Dalton - Atkinson eşitsizlik ölçütü; bir toplumun mevcut gelir dağılımından mutlak eşitlik durumuna geçerken vazgeçmeyi kabul ettiği geliri ifade eder ve gelir dağılımındaki eşitsizliği hesaplamak için kullanılır.

Cevap: A

31. Henry George arazi spekülasyonlarına son verilmesi, verimli yatırımlara yönelmesi için verginin, toprak rantını ortadan kaldıracak şekilde tek bir vergi olarak uygulanmasını savunmuştur.

Cevap: A

32. A. Laffer'a göre, optimal vergi oranının üzerinde bir vergi uygulaması durumunda bireyler daha az çalışacak ya da vergiden kaçınma yollarını arayacak, verginin ikame etkisi gelir etkisinden büyük olacak ve bu durum toplam vergi tahsilatını azaltacaktır. Optimal vergi oranı vergi hasılatını maksimum kılan vergi oranıdır.

Cevap: B

33. Tam kamusal mallar (faydası bölünmez nitelikteki mallardır. Bu mallarda bedel ödemeyenler de malın faydasından yararlanır. Dolayısıyla dışlama özelliği yoktur. Öte yandan, birinin bu malı tüketmesi diğer bireyin faydasında azalmaya yol açmaz. Bu durum, bu mallarda rekabetin olmadığını gösterir. Ortak tüketime konu olan bu mallarda kişi sayısının artması marjinal bir maliyet ortaya çıkarmaz. Dolayısıyla toplam maliyet de değişmez. Bununla birlikte, kişi sayısı arttıkça (toplam maliyetin kişi sayısına bölünmesiyle bulunan) ortalama maliyet düşer.

Cevap: E

34. Buchanan'a göre açık finansman politikaları uygulandığında seçmenler kamu harcamalarının faydalarını olduğundan fazla algılamakta, ancak vergi yükünü tam ve doğru olarak algılayamamaktadırlar. Bu etkiye "mali aldanma" ya da "mali yanılgı" (mali yanılsama) adı verilmektedir. Bu durum kamu harcamalarının artmasını desteklemektedir.

Cevap: A

35. Harcamayı yapan idari birim veya örgütlere göre kamu harcamasının sınıflandırılması organik sınıflandırmadır. Böylece kamu idarelerinin ödenek ihtiyacı ortaya konur. "Eğitim harcaması" bu anlamda bu sınıflandırmada yer almaz. Eğitim harcaması fonksiyonel sınıflandırmaya örnek olabilir. Kamu harcamalarının yapılan hizmetin türüne göre sınıflandırılması fonksiyonel sınıflandırmadır.

Cevap: D

36. "Gerçek harcamalar", devletin doğrudan mal ve hizmet alımına yönelik harcamalarıdır. Ekonomideki toplam talebin bir ögesini oluşturur, millî geliri doğrudan artırır. Bu harcamaların mal ve/veya hizmet olarak bir karşılığı vardır. "Gerçek harcamalar/GSMH" oranı devletin belli bir dönemde piyasadan mal ve hizmet talebini ortaya koyar. Cari dönem üretimi ve fiyat düzeyini etkiler. Örnek; personel ödemeleri, demirbaş, kırtasiye alımları, ar-ge, baraj yapımı gibi harcamalar. "Transfer harcamaları" ise mal ve hizmet alımına yönelik olmayan (karşılıksız), cari dönem üretimine karşı devlet tarafından doğrudan bir talep yaratmayan harcamalardır. Bazı kaynakların, devlet bütçesi aracılığıyla kişi ve kurumlar arasında karşılıksız el değiştirmesi niteliği taşıyan kamu harcamalarıdır.

Cevap: E

37. Cari harcamalar, mevcut üretim kapasitesinin işlenmesi, işlerlik kazanması için yapılan mal ve hizmet alımına (tükeyime) yönelik harcamalardır. Faydası genelde bir dönemle sınırlıdır. Örneğin, personel maaşları, yolluk giderleri, kırtasiye, ısınma, elektrik, temizlik, demirbaş alımları, küçük onarımlar. Yatırım harcamaları ise üretim gücünü ve sermaye stokunu artırmaya (üretim kapasitesinin artırılmasına/üreytime) yönelik harcamalardır. Faydası genelde uzun (birden fazla) döneme yayılır ve dayanıklı mal biçiminde gerçekleşir.

Cevap: D

38. Adam Smith'in vergileme ilkeleri;

- Kesinlik (belirlilik)
- İktisadilik (tasarruf)
- Adalet ve
- Uygunluk ilkeleridir.

Cevap: E

39. Vergi tahsil usullerinden biri olan emanet usulünde, vergiyi devletin bizzat kendisi, kendi araç gereç, mal varlığı, memurları veya tahsildarları aracılığı ile tahsil eder.

Cevap: E

40. Vergi miktarındaki değişikliğin matrahtaki değişikliğe oranı marjinal vergi oranını verir. Dilim usulü artan oranlı olduğu anlaşılan tarifede mükellef 5.000 TL üzerinden 500 TL vergi öderken, 6.000 TL üzerinden ise 700 TL vergi ödeyecektir. Vergideki değişiklik 200 TL, matrahtaki değişiklik ise 1.000 TL'dir. Marjinal vergi oranı $200/1.000 = \% 20$ 'dir.

Cevap: D

1. Tam Açıklama:

Dipnotlar ve açıklayıcı ekler bu kavramın gereği olarak kullanılır.

Karar alıcıların kararlarına vermeye yardımcı olmak maksadıyla, işletmenin mali tablolarında yer alan bilgilerin tam olarak açık, eksiksiz, anlaşılır ve öz olmalıdır.

İşletmenin varlıklarında ipotek yahut rehin söz konusu ise bunu açıkça dipnotlarla belirtmelidir.

900 No.lu Nazım hesapların kullanılması bu kavram gereğidir. Bu hesaplar bilgi vermek amacıyla kullanılır.

Cevap: D

2. Sosyal Sorumluluk:

Belli kişi ya da grubun değil, toplumun çıkarlarını gözetmektir.

Hakkaniyet ölçüsünü ifade etmektedir.

Tam açıklama kavramıyla yakından ilişkilidir.

Cevap: E

3. Sınıflandırma Fonksiyonu: Kaydedilen bilgiler belirli zaman aralıklarında derlenip niteliklerine göre gruplara ayrılır. Böylece farklı nitelikteki ve gruplardaki işlemleri birbirleri ile karıştırmadan farklı sınıflarda incelenebilir. Sınıflandırma işlemleri muhasebe sistemi dâhilinde muhasebe defterlerinden büyük defterlere (defteri kebir) yapılmaktadır.

Sınıflandırma: Mali işlemlerin belli tasnif altında belli gruplara ayrılması işlemdir yani yevmiye defterinden (Günlük Defter) defter-i kebir (Büyük Defter) bilgilerin geçirilmesidir.

Cevap: B

4. Nazım hesap, Tek düzen hesap planında 900'lü hesaplardır ve bilgi vermek amacıyla kullanılan hesaptır.

Bilançoda artış / azalış etki yaratmayan hesaptır.

Cevap: C

5. Aktif Yılmaz İşletmesi ... / ... / 2014 Tarihli Bilançosu Pasif

Kasa	15.000 +	Sermaye	15.000 +
Ticari Mallar	25.000 +	Satıcılar	25.000 +
Ticari Mallar	15.000 -		
Alacak Senetleri	20.000 +	Kâr	5.000 +
	45.000 +		45.000 +

Cevap: D

6. *Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'ne göre;*

Temel Mali Tablolar

Bilanço:

İşletmenin belli bir tarihteki varlıklarını ve bu varlıkların sağlandığı kaynaklarını gösteren mali bir tablodur. Bilanço muhasebe sisteminin en önemli tablolarından biridir. Bilanço işletmeler açısından son derece fayda sağlamaktadır. Bilançonun biçiminde dört bölüm bulunmaktadır.

Gelir Tablosu:

İşletmenin belli bir dönemde elde ettiği tüm gelirler ile aynı dönemde katlandığı bütün maliyet ve giderleri ve bunların sonucunda işletmenin elde ettiği dönem net kârı veya zararını gösteren bir tablodur.

Ek Mali Tablolar

Satışların Maliyeti Tablosu:

İşletmelerin dönem içindeki stok hareketlerini, üretim maliyetlerini, satılan mamul maliyetlerini, satılan hizmet maliyetlerini gösterir. Bilindiği gibi gelir tablosunda satışların maliyeti bölümü bulunmaktadır. Buradaki satışların maliyeti ayrı bir tablo şeklinde düzenlenerek ve hesaplanarak gelir tablosuna ek olarak konulmaktadır. Yani gelir tablosunun bir ekini oluşturmaktadır.

Fon Akım Tablosu:

İşletmelerin belirli bir hesap döneminde sağladığı finansal kaynaklarını ve bunların kullanım yerlerini gösteren finansal bir tablodur. Finansal analiz ve denetleme amaçlarına hizmet eden önemli araçlardan bir tanesidir. Fon akım tablosu hem yöneticilere hem de kredi sağlayıcılara yardımcı bulunan bir tablodur. Bu tablo sayesinde işletmenin faaliyetleri sonucu meydana getirilen ya da borçlanma şeklinde ortaya çıkan fonlar ile neler yapıldığı ve bu fonların nerelerde kullanıldığı açıkça görülmektedir.

Fon akım tablosu, işletmenin dönem boyunca faaliyetlerden sağladığı fonları, yatırım ve finansman faaliyetlerini özetler. Ayrıca dönem boyunca finansal durumda meydana gelen değişiklikleri açıklar.

Kâr Dağıtım Tablosu:

Yasal yükümlülüklerin, ana sözleşmede belirtilenlerin ve genel kurulda alınan kararların sonucuna bakılarak düzenlenen dönem kârının, nasıl ve nerelere dağıtıldığını gösteren finansal tablodur. Dönem kârı, bilançolarda ve gelir tablosunda yer alır. Dönem kârından ayrılan yedekler ve özellikle kâr

paylarının (temettü) hisselerle dağıtılmasının nasıl yapıldığı bu tabloda görülmür. Bu nedenlerden dolayı kârın nasıl ve nerelere dağıtıldığı, hangi tür hisselerle hangi payların verildiği ayrıntılı olarak kâr dağıtım tablosunda görülmür. Kâr dağıtım tablosu tekdüzen muhasebe ilkelerine uygun olarak ve standart şeklinde düzenlenir.

Nakit akım tablosu (NAT):

İşletmenin belirli bir dönemdeki nakit akışlarını; nakit kaynak ve kullanım yerlerini gösteren bir tablodur. NAT, bilanço esasına göre defter tutan ve aktif toplamı 5 milyar lira ile ticari faaliyet hacmi 10 milyar lirayı arka arkaya iki yıl aşmayan; ferdi işletmeler, adi ortaklıklar, kollektif şirketler ve adi komandit şirketlerin dışında, Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliğinin kapsamına giren tüm işletmelerce 1.1.1994 tarihinden itibaren düzenlenmek zorunda olan mali tablolardan biridir.

Cevap: D

ÇÖZÜMLER

7. İşletme havale yapıldığı bilgisini aldığı anda, yoldaki havaleleri 108 Diğer Hazır Değerler hesabında izleyecektir.

Ayrıca yoldaki havalenin ne için yapıldığı ve nerede izlenmesi gerektiğine dikkat edilmelidir.

İşletme aldığı sipariş üzerine avans (kaparo) almıştır ve bu avansı aldığı andan itibaren karşı tarafa yükümlülük altına girmiş, borçlanmıştır. Bu yüzden 340 Alınan Sipariş Avansları hesabını kullanmalıdır.

340 Alınan Sipariş Avansları

İşletmenin satış amacıyla gelecekte yapacağı mal ve hizmet teslimleri ile ilgili olarak peşin tahsil ettiği tutarların izlendiği hesaptır.

İşleyişi; Alıcılardan alınan avanslar bu hesabın alacağına, malın teslim edilmesi, hizmetin görülmesi halinde borcuna yazılır.

İşletme havale yapıldığı bilgisini aldığı tarihte kur; 1 € = 1,4 TL

7.000 € x 1,4 = 9.800 TL

108 Diğer Hazır Değerler	9.800
340 Alınan Sipariş Avansları	9.800

Cevap: C

8. Kur artışı söz konusu olduğunda işletmeninde yükümlülüğü artacağından aradaki bu artış yine 340 Alınan Sipariş Avansları hesabında izlenecek olup, Kambiyo Zararı hesabı kullanılmayacaktır.

Havale yapıldığında € 7.000 x 1,4 = 9.800 TL'den kaydedildi

Havale tutarı, mevduata € 7.000 x 1,45 = 10.150 TL olarak geçti

Dolayısıyla işletmenin borcu 350 TL, artmıştır

102 Bankalar	10.150
108 Diğer Hazır Değerler	9.800
340 Alınan Sipariş Avansları	350

102 Bankalar

Bu hesap, işletmelerin yurt içi ve yurt dışında banka ve benzeri finans kurumlarında açtırılan hesaplarına yatırılan ve hesaptan çekilen paraların izlendiği hesaptır.

İşleyişi; Bankalara para olarak veya hesaba yatırılan değerler borç, çekilen tutarlar ile üçüncü kişilerce tahsil edildiği anlaşılan çek ve ödeme emirleri alacak kaydedilir.

108 Diğer Hazır Değerler

Nitelikleri itibarıyla hazır değer sayılan pullar, vadesi gelmiş kuponlar, tahsil edilecek banka ve posta havaleleri (yoldaki paralar gibi) değerleri kapsar.

İşleyişi; Bu değerler elde edildiğinde hesabın borcuna, elden çıkarıldığında da hesabın alacağına kaydedilir.

340 Alınan Sipariş Avansları

İşletmenin satış amacıyla gelecekte yapacağı mal ve hizmet teslimleri ile ilgili olarak peşin tahsil ettiği tutarların izlendiği hesaptır.

İşleyişi; Alıcılardan alınan avanslar bu hesabın alacağına, malın teslim edilmesi, hizmetin görülmesi halinde borcuna yazılır.

Cevap: E

ÇÖZÜMLER

9. 5.000 Adet x 75 TL = 375.000 TL Alış bedeli
5.000 Adet x 50 TL = 250.000 TL Borsa değeri
125.000 TL, Değer
düşüklüğü

İşletme söz konusu hisselerinin değer düşüklüğüne ilişkin karşılık ayıracaktır;

-----/-----
654 Karşılık Giderleri 125.000
119 Menkul Kıymetler
Değer Düşüklüğü
Karşılığı 125.000
-----/-----

654 Karşılık Giderleri

Aktifle ilgili olarak ayrılan karşılık giderlerinin izlendiği hesaptır.

İşleyişi: Bu giderler ortaya çıktığında hesabın borcuna kayıt yapılır. Dönem sonunda 690 Dönem Kârı veya Zarar Hesabına devredilerek bu gider hesabı kapatılır.

119 Menkul Kıymetler Değer Düşüklüğü Karşılığı (-)

Menkul kıymetlerin borsa veya piyasa değerlerinde önemli ölçüde ya da sürekli olarak değer azalması olduğu tespit edildiğinde ortaya çıkacak zararların karşılanması amacı ile ayrılması gereken karşılıkların izlendiği hesaptır.

İşleyişi; Değer azalışları için azalışın tamamını karşılayacak olan tutar bu hesaba alacak "65 Diğer Faaliyetlerden Olağan Gider ve Zararlar" grubunda yer alan "654 Karşılık Giderleri" hesabına borç kaydedilir. Kendisine karşılık ayırmış olan menkul kıymet elden çıkarıldığında veya değer düşüklüğünün gerçekleşmemesi halinde bu hesaba borç kaydedilerek, karşılık tutarı "644 Konusu Kalmayan Karşılıklar Hesabı"na aktararak kapatılır.

Cevap: E

10. 2.500 Adet x 75 TL = 187.500 TL, yarısının satış fiyatı
2.500 Adet x 70 TL = 175.000 TL, yarısının satış fiyatı

Yarısının Alış Bedeli 187.500 TL
Yarısının Satış Bedeli 175.000 TL

Menkul Kıymet
Satış Zararları 12.500 TL
Yarisına Düşen Karşılık 62.500 TL

Konusu Kalmayan Karşılıklar 62.500 TL
İşletme daha önceden karşılık ayırmış olduğu hisse senetlerinin yarısını sattığında yapacağı kayıt;

-----/-----
100 Kasa 175.000

119 Menkul Kıymet Değer
Düşüklüğü Karşılığı 62.500

655 Menkul Kıymet
Satış Zararları 12.500
110 Hisse Senetleri 187.500
644 Konusu Kalmayan
Karşılıklar 62.500
-----/-----

644 Konusu Kalmayan Karşılıklar

Aktifle ilgili olarak ayrılan karşılıklardan iptal edilen tutarlar bu hesapta izlenir.

İşleyişi: Ayrılan karşılıklardan değersiz hale gelenler hesabın alacağına kaydedilir. Dönem sonunda bu hesap 690 Dönem Kar veya Zararı Hesabına aktarılarak kapatılır.

655 Menkul Kıymet Satış Zararları

Menkul kıymetlerin satışında, satış tutarı alış tutarından az ise yani zarar ortaya çıkar ise, bu zarar bu hesapta izlenir.

İşleyişi; Böyle bir zarar ortaya çıktığında zarar tutarı hesabın borcuna kayıt yapılır. Dönem sonunda 690 Dönem Kârı veya Zarar Hesabına devredilerek bu gider hesabı kapatılır.

Cevap: D

ÇÖZÜMLER

12. Satış Bedeli \$ 20.000 x 1,7 = 34.000 TL

-----/-----	
120 Alıcılar	34.000
601 Yurtdışı Satışlar	34.000
-----/-----	

120 Alıcılar

Bu hesap, işletmenin faaliyet konusunu oluşturan mal ve hizmet satışlarından kaynaklanan senetsiz alacaklarının izlenmesi için kullanılır.

İşleyişi; Senetsiz alacağın doğması ile bu hesaba borç, tahsil edilmesi halinde (ödemeler, aktarmalar ve hesaben mahsuplar dahil) alacak kaydedilir.

601 Yurtdışı Satışlar

Yurt dışında satılan mal ve hizmetler karşılığında alınan ya da alınacak olan toplam değerlerin izlendiği hesaptır.

İşleyişi; Yurtiçi satışlarda olduğu gibidir.

Dönem sonu ayarlama kaydı;

Satış tarihinde \$ 20.000 x 1,7 = 34.000 TL

Dönem sonunda \$ 20.000 x 1,9 = 38.000 TL

4.000 TL, Alacaklardaki artış

Ancak bu artışı işletme vade sonu ertesi yıl olduğu için bu tutarı Kambiyo Kârları olarak değil, satış gelirlerini artırarak kayda alacaktır.

-----/-----	
120 Alıcılar	4.000
601 Yurtdışı Satışlar	4.000
-----/-----	

Cevap: D

13. Dönem sonunda \$ 20.000 x 1,9 = 38.000 TL

Vade sonunda \$ 10.000 x 1,8 = 36.000 TL

2.000 TL,

Kambiyo Zararları

İşletme vade sonundaki kurdan kaynaklanan alacaklardaki azalış tutarını, vade sonu cari dönem olduğu için bu tutarı 656 Kambiyo Zararları kayda alabilecektir.

-----/-----	
102 Bankalar	36.000
656 Kambiyo Zararları	2.000
120 Alıcılar	38.000
-----/-----	

102 Bankalar

Bu hesap, işletmece yurt içi ve yurt dışı banka ve benzeri finans kurumlarına yatırılan ve çekilen paraların izlenmesini kapsar.

İşleyişi; Bankalara para olarak veya hesaben yatırılan değerler borç, çekilen tutarlar ile üçüncü kişilerce tahsil edildiği anlaşılan çek ve ödeme emirleri alacak kaydedilir.

120 Alıcılar

Bu hesap, işletmenin faaliyet konusunu oluşturan mal ve hizmet satışlarından kaynaklanan senetsiz alacaklarının izlenmesi için kullanılır.

İşleyişi; Senetsiz alacağın doğması ile bu hesaba borç, tahsil edilmesi halinde (ödemeler, aktarmalar ve hesaben mahsuplar dahil) alacak kaydedilir.

656 Kambiyo Zararları

Yabancı paralı işlemlerle ilgili olarak ortaya çıkan kur farkları, yabancı paralı satış zararları gibi ortaya çıkan giderler bu hesaba kaydedilir.

İşleyişi: Bu giderler ortaya çıktığında hesabın borcuna kayıt yapılır. Dönem sonunda 690 Dönem Kârı veya Zarar Hesabına devredilerek bu gider hesabı kapatılır.

Cevap: E

ÇÖZÜMLER

14. 20.01.2013 tarihinde, işletmenin KDV hariç 18.708 TL'ye satmış olduğu mal üzerindeki Kar Marjı tutarını hesaplayalım;

$$\text{Kar Marjı Tutarı} = 18.708 \times 20 / 120 = 3.118 \text{ TL}$$

$$\text{Öyle ki; Satışın Maliyeti} = 18.708 - 3.118 = 15.590 \text{ TL'dir.}$$

Devamlı envanter yönteminde S.T.M.M.'nin hesaplanması defter-i kebirde yer alan bilgiler dahilinde yapılacaktır.

B 621 S.T.M.M. Hesabı A

Satışların Maliyeti	Satıştan İadelerin Maliyeti
----------------------------	------------------------------------

Borç Kalanı

B 621 S.T.M.M. Hesabı A

15.590

15.590

Cevap: C

15. 2012 Yılı Dönem Sonu Stok Tutarı = 5.000 TL

Aynı zamanda;

2013 Yılı Dönem Başı Stok Tutarı = 5.000 TL olacaktır.

B 153 Ticari Mallar Hesabı A

D. Başı Mal Mevcudu	Alış İskontoları
D. İçi Mal Alışları	Alış İadeleri
Alış Giderleri	
Satıştan İadelerin Maliyeti	Satışların Maliyeti

Borç Kalanı

13.01.2013 ' de 590 TL'lik Alış İadesi bulunmaktadır.

B	153 Ticari Mallar Hesabı	A	
D.B.M. Mevcudu	5.000	Alış İadeleri	590
D. İçi Mal Alışları	10.000	Satışların Maliyeti	15.590
Alış Giderleri	1.180		
	16.180		16.180

Cevap: B

16. Brüt Satışlar	18.708
Satış İadeleri	-
Satış İskontoları	-
Net Satışlar	18.708
Satılan Ticari Malın Maliyeti	- 15.590
Brüt Satış Kârı	3.118 TL

Cevap: B

17. Brüt Satışlar	18.708
Satış İadeleri	-
Satış İskontoları	-
Net Satışlar	18.708
Satılan Ticari Malın Maliyeti	- 15.590
Brüt Satış Kârı	3.118
Araştırma – Geliştirme Gideri	-
Pazarlama, Satış ve Dağıtım Gideri	750
Genel Yönetim Giderleri	-
Faaliyet Kârı	2.368 TL

Cevap: A

MAKRO AKADEMİ

ÇÖZÜMLER

18. Aylık kira bedeli = 96.000 / 24 = 4.000 TL

01.02.2013	→	01.03.2013	→
31.12.2013	→	01.02.2015	
1 aylık tutar		10 aylık tutar	13 aylık tutar
Genel		Gelecek	Gelecek
Yönetim		Aylara	Yıllara
Giderleri		Ait Giderler	Ait Giderler

-----/-----			
770 Genel Yönetim			
Giderleri		4.000	
180 Gelecek Aylara			
Ait Giderler		40.000	
280 Gelecek Yıllara			
Ait Giderler		52.000	
100 Kasa			96.000
-----/-----			

770 Genel Yönetim Giderleri

Bir işletmenin yönetim fonksiyonları, işletme politikasının tayini, organizasyon ve kadro kuruluşu, büro hizmetleri, kamu ilişkileri, güvenlik, hukuk işleri, personel işleri, kredi ve tahsilatı da kapsayan muhasebe ve mali işler servislerin giderleri bu hesaba borç kaydedilir. Dönem sonlarında bu hesap, "771 Genel Yönetim Giderleri Yansıtma Hesabı" ile karşılaştırılarak kapatılır.

180 Gelecek Aylara Ait Giderler

Bu hesap, peşin ödenen ve cari dönem içinde ilgili gider hesaplarına kaydedilmemesi gereken, gelecek dönem ait giderleri izlemek için kullanılır.

İşleyişi; Gelecek aylarda ilgili gider ve maliyet hesaplarına borç kaydedilecek peşin olarak ödenen giderler, bu hesabın borcuna kaydedilir. Gelecek aylarda bu hesaba alacak verilmek suretiyle ilgili gider hesabına aktarılır.

280 Gelecek Yıllara Ait Giderler

Bu hesap, peşin ödenen ve cari dönem içinde ilgili gider hesaplarına kaydedilmemesi gereken, gelecek yıllara ait giderleri izlemek için kullanılır.

İşleyişi; Gelecek yıllarla ilgili gider ve maliyet hesaplarına borç kaydedilecek olan peşin ödenen giderler bu hesabın borcuna kaydedilir ve ilgili hesap dönemlerinde bu hesabın alacağı karşılığında dönen varlıklardaki "Gelecek Aylara Ait Giderler" hesabına gerekli aktarmalar yapılır.

Cevap: D

19. Dönemsellik kavramı gereği daha önceden Gelecek Yıllara Ait Giderler hesabında görülen tutar dönem sonunda daha yakın zamana ait olan Gelecek Aylara Ait Giderler hesabına aktarılır.

-----31/12/2013-----

180 Gelecek Aylara	
Ait Giderler	48.000
280 Gelecek Yıllara	
Ait Giderler	48.000

-----/------

180 Gelecek Aylara Ait Giderler

Bu hesap, peşin ödenen ve cari dönem içinde ilgili gider hesaplarına kaydedilmemesi gereken, gelecek dönemde ait giderleri izlemek için kullanılır.

İşleyişi; Gelecek aylarda ilgili gider ve maliyet hesaplarına borç kaydedilecek peşin olarak ödenen giderler, bu hesabın borcuna kaydedilir. Gelecek aylarda bu hesaba alacak verilerek suretiyle ilgili gider hesabına aktarılır.

280 Gelecek Yıllara Ait Giderler

Bu hesap, peşin ödenen ve cari dönem içinde ilgili gider hesaplarına kaydedilmemesi gereken, gelecek yıllara ait giderleri izlemek için kullanılır.

İşleyişi; Gelecek yıllarla ilgili gider ve maliyet hesaplarına borç kaydedilecek olan peşin ödenen giderler bu hesabın borcuna kaydedilir ve ilgili hesap dönemlerinde bu hesabın alacağı karşılığında dönen varlıklardaki "Gelecek Aylara Ait Giderler" hesabına gerekli aktarmalar yapılır.

Cevap: A

20.253 Tesis, Makina ve Cihazlar

Üretimde kullanılan her türlü makine, tesis ve cihazlar ile bunların eklentileri ve bu amaçla kullanılan taşıma gereçlerinin (Konveyör, Forklift vb.) izlendiği hesaptır. Bu hesap kullanım amaçlarına ve makine çeşitlerine göre bölümlenebilir.

255 Demirbaşlar

İşletme faaliyetlerinin yürütülmesinde kullanılan her türlü büro makine ve cihazları ile döşeme, masa, koltuk, dolap, mobilya gibi maddi varlıkların izlendiği hesaptır.

	2013	2014	Artış/ Azalış
Tesis, Makine			
ve Cihazlar	7.000	11.000	+ 4.000
Demirbaşlar	3.500	6.000	+ <u>2.500</u>
			+ 6.500
			Cevap: D

21. Arsa ve Araziler hariç; Tesis, Makine ve Cihazlara, Binalara, Demirbaşlara amortisman hesaplanacaktır.

253 Tesis, Makina ve Cihazlar

Üretimde kullanılan her türlü makine, tesis ve cihazlar ile bunların eklentileri ve bu amaçla kullanılan taşıma gereçlerinin (Konveyör, Forklift vb.) izlendiği hesaptır. Bu hesap kullanım amaçlarına ve makine çeşitlerine göre bölümlenebilir.

255 Demirbaşlar

İşletme faaliyetlerinin yürütülmesinde kullanılan her türlü büro makine ve cihazları ile döşeme, masa, koltuk, dolap, mobilya gibi maddi varlıkların izlendiği hesaptır.

252 Binalar

Bu hesap işletmenin her türlü binaları ve bunların ayrılmaz parçalarının izlendiği hesaptır.

Tesis, Makine

ve Cihazlar 11.000 x 0.4 = 4.400 TL

Binalar 9.000 x 0.4 = 3.600 TL

Demirbaşlar 6.000 x 0.4 = 2.400 TL

10.400 TL

Cevap: B

22. 136 Diğer Çeşitli Alacaklar

Ticari olmayıp yukarıda sayılan hesaplardan herhangi birine dahil edilemeyen alacakların izlendiği hesaptır.

İşleyişi; İşletme lehine doğan alacaklar bu hesaba borç; tahsilatlar alacak kaydedilir.

257 Birikmiş Amortismanlar (-)

Maddi duran varlık bedellerinin, kullanılabilirlikleri süre içerisinde hesaben yokedilebilmesini sağlamak amacıyla kullanılan hesaptır.

İşleyişi; Ayrılan amortismanlar ilgili gider hesapları karşılığında bu hesaba alacak; satılan, devredilen, kullanma yeteneğini kaybedenler ise hesaba borç, ilgili varlık hesabına da alacak kaydedilir.

254 Taşıtlar

İşletme faaliyetlerinde kullanılan tüm taşıtların izlendiği hesaptır. Ulaştırma sektöründe hizmet üretimi amacıyla kullanımda olan tüm taşıt araçları da bu hesapta izlenir. Ancak ulaştırma sektöründe ana üretimde kullanılan taşıt araçlarının toplam tutarı bilanço dipnotlarında gösterilir.

679 Diğer Olağan Dışı Gelir ve Kârlar

Diğer gelir hesap kalemleri dışında kalan duran varlık satışlarından doğan kârlar gibi gelir ve kârların yer aldığı hesaptır.

İşleyişi: Böyle bir gelir ortaya çıktığında hesabın alacağına kaydedilir. Dönem sonunda bu hesap 690 Dönem Kar veya Zararı Hesabına aktarılarak kapatılır.

-----/-----

136 Diğer Çeşitli

Alacaklar 75.000

257 Birikmiş

Amortismanlar 55.500

254 Taşıtlar 130.000

679 Diğer Olağan

Dışı Gelir ve Kârlar 500

-----/-----

Taşıtın Net Aktif Değeri =

Maliyet Bedeli – Birikmiş Amortisman

= 130.000 - 55.500

= 74.500 TL

Cevap: E

ÇÖZÜMLER

23.136 Diğer Çeşitli Alacaklar

Ticari olmayıp yukarıda sayılan hesaplardan herhangi birine dahil edilemeyen alacakların izlendiği hesaptır.

İşleyişi; İşletme lehine doğan alacaklar bu hesaba borç; tahsilatlar alacak kaydedilir.

102 Bankalar

Bu hesap, işletmece yurt içi ve yurt dışı banka ve benzeri finans kurumlarına yatırılan ve çekilen paraların izlenmesini kapsar.

İşleyişi; Bankalara para olarak veya hesaba yatırılan değerler borç, çekilen tutarlar ile üçüncü kişilerce tahsil edildiği anlaşılan çek ve ödeme emirleri alacak kaydedilir.

-----/-----	
102 Bankalar	75.000
136 Diğer Çeşitli Alacaklar	75.000
-----/-----	

Cevap: A

24. Mağazaya harcama yapılmasına ilişkin yapılacak kayıt;

$$800.000 \times 0,15 = 120.000 \text{ TL, KDV}$$

-----/-----

264 Özel Maliyetler	800.000
191 İndirilecek KDV	120.000
100 Kasa	920.000
-----/-----	

264 Özel Maliyetler

Kiralanan gayrimenkullerin geliştirilmesi veya ekonomik değerinin sürekli olarak artırılması amacıyla yapılan giderler ile (normal bakım, onarım ve temizleme giderleri hariç) bu gayrimenkulün kullanılması için yapılıp kira süresinin sonunda mal sahibine bırakılacak olan, varlıkların bedellerini kapsar.

İşleyişi; Yapılan harcamalar hesaba borç kaydedilir. Bu harcamalar kira süresi içerisinde, kira süresinin beş yıldan fazla olması durumunda da beş yılda eşit tutarlarla, amorti edilir.

191 İndirilecek KDV

Her türlü mal ve hizmetin satın alınması sırasında satıcılara ödenen katma değer vergisinin kaydedildiği ve izlendiği hesaptır.

İşleyişi; Mal ve hizmet alımlarında indirilecek katma değer vergisi bu hesaba borç, mevzuat gereği yapılabilecek indirimler ve hesaba yapılan düzeltmeler alacak kaydedilir.

Söz konusu maddi olmayan duran varlığın 2014 yılına ilişkin amortisman hesaplama;

$$800.000 \times 0,2 = 160.000 \text{ TL}$$

Yapılacak kayıt;

-----/-----	
760 Pazarlama, Satış ve	
Dağıtım Giderleri	160.000
257 Birikmiş	
Amortismanlar	160.000
-----/-----	

760 Pazarlama Satış ve Dağıtım Giderleri

Mamulün stoklara verildiği ve hizmetin tamamlandığı andan itibaren bu mal ve hizmetlerin alıcılara teslimine kadar yapılan giderler bu hesaba borç kaydedilir. Dönem sonlarında bu hesap, "761 Pazarlama Satış ve Dağıtım Giderleri Yansıtma Hesabı" ile karşılaştırılarak kapatılır.

257 Birikmiş Amortismanlar (-)

Maddi duran varlık bedellerinin, kullanılacakları süre içerisinde hesaben yokedilebilmesini sağlamak amacıyla kullanılan hesaptır.

İşleyişi; Ayrılan amortismanlar ilgili gider hesapları karşılığında bu hesaba alacak; satılan, devredilen, kullanma yeteneğini kaybedenler ise hesaba borç, ilgili varlık hesabına da alacak kaydedilir.

Cevap: E

25. Söz konusu maddi olmayan duran varlığa amortisman hesaplama;

2014 yılı $800.000 \times 0,2 = 160.000$ TL

2015 yılı $800.000 \times 0,2 = 160.000$ TL

Toplam Amortisman 320.000 TL

Net Aktif Değeri = $800.000 - 320.000 = 480.000$ TL

İşletme varlık için yapılan harcamadan geriye kalan 480.000 TL'yi giderleştirecektir.

Gelir Vergisi Kanununun 72. Maddesi gereğince; Özel Maliyet tutarının, söz konusu bu durumda gider olarak kaydedilmesi gerektiğini öngörmüştür.

Yapılacak kayıt;

-----/-----	
760 Pazarlama, Satış ve	
Dağıtım Giderleri	480.000
257 Birikmiş	
Amortismanlar	320.000
264 Özel Maliyetler	800.000
-----/-----	

760 Pazarlama Satış ve Dağıtım Giderleri

Mamulün stoklara verildiği ve hizmetin tamamlandığı andan itibaren bu mal ve hizmetlerin alıcılara teslimine kadar yapılan giderler bu hesaba borç kaydedilir. Dönem sonlarında bu hesap, "761 Pazarlama Satış ve Dağıtım Giderleri Yansıtma Hesabı" ile karşılaştırılarak kapatılır.

257 Birikmiş Amortismanlar (-)

Maddi duran varlık bedellerinin, kullanılacakları süre içerisinde hesaben yokedilebilmesini sağlamak amacıyla kullanılan hesaptır.

İşleyişi; Ayrılan amortismanlar ilgili gider hesapları karşılığında bu hesaba alacak; satılan, devredilen, kullanma yeteneğini kaybedenler ise hesaba borç, ilgili varlık hesabına da alacak kaydedilir.

264 Özel Maliyetler

Kiralanan gayrimenkullerin geliştirilmesi veya ekonomik değerinin sürekli olarak artırılması amacıyla yapılan giderler ile (normal bakım, onarım ve temizleme giderleri hariç) bu gayrimenkulün kullanılması için yapıp kira süresinin sonunda mal sahibine bırakılacak olan, varlıkların bedellerini kapsar.

İşleyişi; Yapılan harcamalar hesaba borç kaydedilir. Bu harcamalar kira süresi içerisinde, kira süresinin beş yıldan fazla olması durumunda da beş yılda eşit tutarlarla, amorti edilir.

Cevap: A

26.472 Kıdem Tazminatı Karşılığı

Belirlenecek esaslar çerçevesinde ayrılacak kıdem tazminatı karşılıkları bu hesap kaleminde gösterilir.

İşleyişi; Hesaplanan kıdem tazminatı karşılık tutarları ilgili gider hesaplarına borç bu hesaba alacak kaydedilir. İzleyen dönemde ödenmesi beklenen kıdem tazminatı karşılık tutarları bu hesabın borcuna, "37 Borç ve Gider Karşılıkları" grubundaki "372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı"na alacak kaydedilir.

372 Kıdem Tazminatı Karşılığı

Bu hesapta, belirlenecek esaslar çerçevesinde ayrılan ve bir yıl içinde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatları karşılıkları izlenir.

İşleyişi; "472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı"ndan yukarıda yapılan tanım çerçevesinde yapılan aktarmalar bu hesaba alacak, ödenmesi halinde ise borç kaydedilir.

Personel için hesaplanan uzun vadeli kıdem tazminatına ilişkin tutarın, dönem sonunda daha kısa vadeli hesaba alınmasıdır.

Cevap: C

27.153 Ticari Mallar

Herhangi bir değişikliğe tabi tutulmadan satmak amacı ile işletmeye alınan ticari mallar (emtia) ve benzeri kalemler bu hesapta yer alır.

İşleyişi; Satın alınan ticari mallar (emtia) maliyet bedeli ile bu hesaba borç, satılması veya herhangi bir nedenle ambardan çekilmesinde ise maliyet bedeli ile alacak kaydedilir.

Bu durum ayrıca 900 no.lu Nazım Hesaplarda da izlenmelidir.

Cevap: E

MAKRO AKADEMİ

28. Bankalar gösterilen teminat tutarının belli oranında kesinti (Marj) uygulamaları çünkü kendilerini, alacaklarını güvence altına almak istemektedirler.

İşletmenin gösterdiği

teminat tutarı 120.000 TL

Finans kurumunun

uyguladığı marj oranı 20 %

Buna göre; $120.000 \times 0,2 = 24.000$ TL, Kesinti Tutarı

İşletmenin sağlayacağı fon tutarı;

$120.000 - 24.000 = 96.000$ TL'dir.

Cevap: C

29.-----/-----	
300 Banka Kredileri	96.000
780 Finansman Giderleri	8.000
100 Kasa	104.000
-----/-----	

300 Banka Kredileri

Bu hesap, banka ve diğer finans kuruluşlarından sağlanan kısa vadeli kredilere ilişkin tutarları içeren hesap kalemidir.

İşleyişi; Alınan kısa vadeli krediler bu hesaba alacak, ödenmeleri halinde borç kaydedilir.

780 Finansman Giderleri

İşletme faaliyetlerinin aksamadan yürütülebilmesi amacıyla borçlanılan tutarlarla ilgili faiz, kur farkları, komisyon ve benzeri giderler bu hesaba borç kaydedilir.

Cevap: D

30.153 Ticari Mallar

Herhangi bir değişikliğe tabi tutulmadan satmak amacı ile işletmeye alınan ticari mallar (emtia) ve benzeri kalemler bu hesapta yer alır.

İşleyişi; Satın alınan ticari mallar (emtia) maliyet bedeli ile bu hesaba borç, satılması veya herhangi bir nedenle ambardan çekilmesinde ise maliyet bedeli ile alacak kaydedilir.

İşletme söz konusu mallarını, teminata bıraktığında yapmış olduğu kaydın tam tersini, kredi borcunu ödeyip mallarını geri aldığıında yapacaktır.

Cevap: B

31.Dönem kârının netleştirilmesine ilişkin kayıt;

692 Dönem Net Kârı veya Zararı

"690 Dönem Kâr veya Zararı Hesabı" ile "691 Dönem Kârı Vergi ve Diğer Yasal Yükümlülük Karşılıkları Hesapları"nın karşılıklı olarak kapatılması sonucu bulunan fark bu hesaba kaydedilir. Vergiden sonraki Net Dönem Kârı Hesabın alacağına, Net Dönem zararı ise borcuna kaydedilir. Bu hesap, dönem sonlarında "590 Dönem Net Kârı Hesabı"na devredilerek kapatılır.

590 Dönem Net Kârı

İşletmenin faaliyet dönemine ilişkin vergi sonrası net kâr tutarının izlendiği hesaptır.

İşleyişi; Sonuç hesaplarında yer alan "692 Dönem Net Kârı veya Zararı Hesabı"ndan aktarılan tutarlar bu hesaba alacak, aynı hesaba borç kaydedilir.

-----31/12/2014-----

692 Dönem Net

Kârı veya Zararı XX

590 Dönem Net Kârı XX

-----/-----

İzleyen dönemin başında dönem net kârının geçmiş yıllar kârına devrine ilişkin kayıt;

570 Geçmiş Yıllar Kârı

Geçmiş faaliyet dönemlerinde ortaya çıkan ve işletme sahibine veya ortaklarına dağıtılmamış bulunan kârlardan ilgili yedek hesaplarına alınmayan tutarların izlendiği hesaptır.

-----01/01/2015-----

590 Dönem Net Kârı XX

570 Geçmiş Yıllar Kârı XX

-----/-----

Kar dağıtımının muhasebeleştirilmesi;

-----01/02/2015-----

570 Geçmiş Yıllar Kârı	XX
540 Yasal Yedekler	XX
541 Statü Yedekleri	XX
542 Olağanüstü Yedekler	XX
548 Diğer Kâr Yedekleri	XX
549 Özel Fonlar	XX
331 Ortaklara Borçlar	XX
360 Ödenecek Vergi ve Fonlar	XX

-----/-----

Cevap: D

32.Yeniden değerlendirme fonları "52 Sermaye Yedekleri" alt grubunda yer almaktadır.

Bu hesap da şu işlem ve olaylara ilişkin tutarlar izlenir:

İşletmede bırakılması ve tasarrufu zorunlu olan yasal fonlar ile diğer mak-satla ayrılan fonlar

Kooperatiflerin mevzuatları gereği, ayrılması gereken fonlar ile ortak dışı iş-lemelerden oluşan kârlar izlenir.

Genel Kurul kararı gereği belli amaçlar için kullanılmak üzere ayrılan yatırım fonları

Genel Kurul kararı gereği belli amaçlar için kullanılmak üzere ayrılan sermaye itfa fonu

Yatırım indirimi fonu

Yenileme fonu

Kefalet fon

Cevap: D

33.*Giderler şu şekilde sınıflandırılır:*

Fonksiyonlarına göre giderler

Üretim maliyetine yüklenmesine göre giderler

Yönetim tarafından kontrol edilebilme-sine göre giderler

Fili olup Olmamasına göre giderler

Faaliyet hacmi ile ilişkisine göre gider-ler

Çeşitlerine göre giderler

Cevap: B

MAKRO AKADEMİ

34.*Geçerli Maliyet;* Yönetim kademesi tarafından belirlenen maliyet unsurlarıdır.

Ek Maliyetler; Birden çok seçenek ol-ması durumunda tercih edilen seçenek nedeniyle toplam maliyette meydana gelen artıştır.

Fırsat Maliyeti; Bir karar seçeneğinin benimsenmemiş olması nedeniyle ka-çırlan net kazan tutarıdır.

Geçersiz Maliyet; Gelecekte alınacak kararları etkilemeyen, çeşitli karar se-çenekleri arasında farklılık gösterme-yen maliyetlerdir.

Batmış Maliyetler; Geçerli maliyet nite-liği taşımayan tüm maliyetlerdir. Örne-ğin; bir sinema filmini izlerken beğen-meyip yarıda çıkıp, başka bir filme git-tiğimizde, daha önce verdiğimiz mali-yeti ifade eder.

Cevap: E

ÇÖZÜMLER

35. Aktif S.A.Ş. / 2014 Tarihli Bilançosu Pasif

I – Dönen Varlıklar		III – Kısa V. Borçlar	160.000
10 – Hazır Değerler	120.000		
12 – Ticari Alacaklar	140.000	IV – Uzun V. Borçlar	140.000
15 – Stoklar	110.000		
18 – Dönem Ayırıcılar			
180 Gel. Aylara Ait Gid.	50.000		
II – Duran Varlıklar	320.000	V – Özkaynaklar	
		50 – Ödenmiş Sermaye	400.000
		500 Sermaye	400.000
		54 – Kar Yedekleri	40.000
	740.000		740.000

Cari oran (Banker Oran), şirketlerin faaliyetlerini devam ettirebilmeleri için gerekli olan brüt işletme sermayesinin (Dönen Varlıkların) kısa vadeli borçlara bölünmesi ile hesaplanır.

Dönen Varlıklar

Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar

$$\frac{420.000}{160.000} = 2,62$$

Cevap: B

36. *Likidite oranı (Asit – Test Oranı), cari oranın geliştirilmiş ve daha anlamlı hale getirilmiş hali olarak düşünülebilir. Likidite oranında, dönen varlıklar içinde görülen fakat nakite kolayca çevrilemeyen stoklar çıkarılır ve daha sonra duran varlıklar kısa vadeli borçlara bölünür.*

Dönen Varlıklar – Stoklar

Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar

$$\frac{420.000 - 110.000}{160.000} = 1,93.7$$

Cevap: C

37. *Nakit Oran (Hassas Oran / Disponibilitate Oranı); Likiditeyi daha dar anlamda ölçen bir orandır. Ticari ve ticari olmayan alacaklar dahil edilmediğinden, sadece çok kısa sürede nakite çevrilebilen dönen varlıklar kalemlerinin kısa vadeli borçları karşılama gücünü ölçer.*

Hazır Değerler

Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar

$$\frac{120.000}{160.000} = 0,75$$

Olmaması gereken standart; 0,2'dir.

Cevap: D

38. *Finansal Kaldıraç Oranı (Borçlanma Oranı / Yabancı Kaynak Oranı), toplam aktiflerin ne kadarlık kısmının yabancı kaynaklardan fonlandığını göstermekte olan Borç-Aktifler oranı aynı zamanda şirketlerin toplam kaynaklarının dağılımı hakkında da bilgi vermekte olup, borçlanma katsayısı ile benzer sonuçlar vermektedir.*

Toplam Yabancı Kaynaklar

Aktif (Pasif)

$$\frac{160.000 + 140.000}{740.000} = 0,4$$

Cevap: A

39.7 / A SEÇENEĞİ**70 Maliyet Muhasebesi Bağlantı Hesapları**

700 Maliyet Muhasebesi Bağlantı Hesabı

701 Maliyet Muhasebesi Yansıtma Hesabı

71 Direkt İlk Madde ve Malzeme Giderleri

710 Direkt İlk Madde ve Malzeme Giderleri Hesabı

711 Direkt İlk Madde ve Malzeme Yansıtma Hesabı

712 Direkt İlk Madde ve Malzeme Fiyat Farkı

713 Direkt İlk Madde ve Malzeme Miktar Farkı

72 Direkt İşçilik Giderleri

720 Direkt İşçilik Giderleri

721 Direkt İşçilik Giderleri Yansıtma Hesabı

722 Direkt İşçilik Ücret Farkları

723 Direkt İşçilik Süre Farkları

73 Genel Üretim Giderleri

730 Genel Üretim Giderleri

731 Genel Üretim Giderleri Yansıtma Hesabı

732 Genel Üretim Giderleri Bütçe Farkları

733 Genel Üretim Giderleri Verimlilik Giderleri

734 Genel Üretim Giderleri Kapasite Farkları

74 Hizmet Üretim Maliyeti

740 Hizmet Üretim Maliyeti

741 Hizmet Üretim Maliyeti Yansıtma Hesabı

742 Hizmet Üretim Maliyeti Fark Hesapları

75 Araştırma ve Geliştirme Giderleri

750 Araştırma ve Geliştirme Giderleri

751 Araştırma ve Geliştirme Giderleri Yansıtma Hesabı

752 Araştırma ve Geliştirme Gider Farkları

76 Pazarlama Satış ve Dağıtım Giderleri

760 Pazarlama Satış ve Dağıtım Giderleri

761 Pazarlama Satış ve Dağıtım Giderleri Yansıtma Hesabı

762 Pazarlama Satış ve Dağıtım Giderleri Fark Hesabı

77 Genel Yönetim Giderleri

770 Genel Yönetim Giderleri

771 Genel Yönetim Giderleri Yansıtma Hesabı

772 Genel Yönetim Gider Farkları Hesabı

78 Finansman Giderleri

780 Finansman Giderleri

781 Finansman Giderleri Yansıtma Hesabı

782 Finansman Giderleri Fark Hesabı

Cevap: B

MAKRO AKADEMİ

40. Direkt İlk Madde ve Malzeme Miktar Sapması
$$= (\text{Fiili Miktar} - \text{Standart Miktar}) \times \text{Standart Fiyat}$$
$$= [22.500 - (20 \text{ Adet} \times 3.000 \text{ Adet})] \times 20 \text{ TL}$$
$$= (22.500 - 60.000) \times 20$$
$$= 750.000 \text{ Adet, Olumlu sapma}$$
Cevap: C